

Kulturně společenský časopis

2005 • 2

na internetu

DOBŘÁ ADRESA

cosmoboy

rebelmag since 1997

[kosti](#) [rebelie](#)
[music / showbiz](#)
[culturevents](#)
[hot.reports](#)

10 tipů, co dělat, když

Eat more, baby!

Film Guide 05

Kam na Silvestra?

HC silniční diktát

Přírodní úkazy

Restaurant wizard

Cosmoboy hledá Super

ecoRebel furnitz

Body tuning

Mraky pingvinů

Teehealth 004

Rebelka na lízáč

Křesťanské HipHop!

Monorixt konečně v Pr

přidej názor

Napsali:

od: kikinka přidáno: 28.01.2005 16:13:31

No lidi, ja nevím, ale chte nechte musím souhlasit s Warezkou. Prijde mi to ulitly, sakra, jsme cesi, pisme cesky! A taky by me zajimal vekovej prumer ctenaru, musi to byt tak max. 14. Copak nemate vlastni nazor??!

od: Krutor_D přidáno: 27.01.2005 20:06:34

Vzkaz to warezka: Sakra děvče, vůbec nechápeš, o co tady de. mysím si, že tento časák je stokrát lepší než třeba nějaký fucking Cosmogirl nebo jekekoli jiné "časopis" pro mladý lidi. Rozhodně je to styl humoru, kterej sem tady u nás ještě neviděl. A krom toho to má i myšlenku... Btw víš, o čem filosofie vlastně je, pls???

od: warezka přidáno: 26.01.2005 19:36:13

esli to mela bejt narazka na me, tak smula- nezabrala. zkus neco vic drsnackeho... jo a mimochodem, filozofie je aspon o necem a nehoni si machry pubertackejma vyrazama jako "hafokul" nebo predponama "mega" pred cokoliv...

od: nezna_niki přidáno: 26.01.2005 16:08:00

hele, tady vopravdu někdo postrádá něco, čemu se říká smysl pro humor... jako jo, sou to totální voloviny, co sem tz "redaktoři" píšou, ale furt lepší, než kdyby tu místo toho byla oficiální stránka filozofický fakulty... tak vy chudáčkové, který máte problém se něčemu zasmát (jo, třeba i takovejmhle pokleslejmfipům, jako tady) a abyste náhodou neztratili svůj drsnáckej nadhled, tak vás je mi vážně líto...

od: warezka přidáno: 26.01.2005 10:47:05

no ja nevím, ale ty pi*oviny, co tady valite... si fakt myslíte, ze jste "kůl"? spis mi prijdete jak hnusny fetky, smazky a vylizany paka. (sory fetky a smazky, jestli jsem vaz urazila prirovnanim k tomuto povlu)... mejte se.

od: nezna_niki přidáno: 26.01.2005 09:10:08

jaký pipky?! to bude spíš inteligencí... vono by vážně nikomu nedošlo, že když tam máte stránku "cosmoboy", tak vaše stránka na netu se bude jmenovat asi jak???

od: bohyně přidáno: 25.01.2005 21:00:13

ty vole kluci (myslim ty z redakce) vy ste dovolili dát vaší adresu do cosmogirl aby si to mohly číst ty pipky? no teda...

od: nezna_niki přidáno: 22.01.2005 21:53:38

Čauky kluci :o) právě jsem objevila Vaše stránky, zatím jsem Vás znala jenom z Cosmogrilu :o) ale ty Vaše naprosto sqěle úchylný nesmysly mě vážně dostávají... :o)))

Z obsahu

Holky jsou prostě blbější

Kdo jsou Boublí
se Schönbergem?

Cibely duní

Obsah:

Příloha

Jan Gabriel: Koláže (58)

SYSTÉM NAVIGACE: KLEPNĚTE!

První stránka (titulní):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevřou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):

BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

**DOBRÁ
ADRESA**

O čem se (ne)mluví

Jan Hanzl: **Kdo jsou ti dva? Causa Boublíl a Schönberg** (4)

Před Strží

Výstřižková služba Jakuba Šofara (12)

Holky jsou prostě blbější

(rozhovor s Cosmoboyem) (14)

Z literárního archivu:

Emil Tréval: **Blahoslavení tiší** (26)

Literaturistický průvodce Štěpána Kučery

Michaela Válášková (30)

Strž DA a Krmelec

Hudba: Jakub Šofar: **Cibely duní** (32) / Jan Hanzl: **České bídnické cédéčko není bídne** (35) / Věda: Martin Belásek: **Meze Umberta Eca** (37)

Za Strží (převážně osobní stránky)

Canny: **Návrat domů** (40)

Lubor Dufek: **Nápady pro Tři krále – O dávání a přijímání** (43)

Kateřina Komorádová: **Mohuč očima dívky s velkýma očima (Kuchařské experimenty)** (46)

Představujeme: Daniel Rušar: **Frisbee** (50)

Média

Miroslav Cingl: **Obrazy digitálního světa** (54)

Podobrazník Honzy Hanzla

Chlupatec zhltl důchodkyni! (56)

Na titulní stránce: „Přidej názor na stránkách www.cosmoboy.cz“, 2005, (k článku na str. 14)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 2, ročník 6. E-mail: dobraadresa@firstnet.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Štefan Švec. Zástupce šéfredaktora: Martin Groman. Redakce: Miroslav Cingl, Štěpán Kučera, Jan Los, Vladimír Novotný, Kateřina Rudčenkova, Viki Shock, Jakub Šofar. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky a Nadace Český literární fond. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafin a FirstNet, a. s.

Cosmoba
raubaumagobba
baulmag vindasmoboy
raubaumag vinda 2001

báSeň měSíCe

Naši milí,

Dobrá adresa neopouští svá velká témata pro pofiderní a pomíjivé novinky a klidně se i několikrát vrací k témuž. Chtěli jsme vám to dokázat přetištěním celého minulého čísla, ale opustili jsme tu myšlenku ve chvíli, kdy Honza Hanzl přinesl Podobrazník, který se tvořivě přihlásil k pohádkovým studiím Jana Sterna z ledna. Rozvíjet je lepší než opakovat, a tak jsme nakonec vyrobili i celé další číslo.

Spanilomyslné čtenářky nás tentokrát můžou směle obvinít z machismu a mužského šovinismu. Rozhovor s dvěma mladými muži ze serveru Cosmoboy se jmenuje Holky jsou prostě blbější a vůbec se i jinak snaží krásnou pleť urazit, seč může.

Další texty už nejsou tolik kontroverzní, ale jsou neméně zajímavé. Třeba článek o autorech muzikálů Bídníci a Miss Saigon, který číslo otevírá. Nebo povídka Daniela Rušara v rubrice Představujeme. Nebo úvodník, že.

No dobře. Prostě si najděte, co se vám líbí, a pěkně si počtěte. Těšíme se na vás příště!

Štefan Švec

Jindřich Batolec

Pro štěstí

Celej život se modlíme za zjevení
který nepřijdou

ukazatel míří vždycky do dvou směrů
a zázraky se dějou těsně mimo výhled

O
čem
se
(ne)
mluví

Kdo jsou ti

Causa Boublil a

Vrtulník je symbolem Miss Saigon

Oba jsou Francouzi, i když jeden se narodil v Tunisu a druhý zase maďarským rodičům. Za čtyřicet let spolu vytvořili čtyři díla, z nichž dvě jim zajistila celosvětovou proslulost. Navzdory globálnímu úspěchu však právě oni potvrzují pravidlo, že doma není nikdo prorokem. Autoři slavných, v současné době také v Praze uváděných muzikálů (přesněji řečeno pop-oper) Bídníci a Miss Saigon, libretista a textař Alain Boublil a hudební skladatel Claude-Michel Schönberg.

Ježíš inspiroval k revoluci

Boublil i Schönberg vždycky chtěli vytvářet něco víc než jen pouhé „písničky“. Cestu, kudy jít, jim počátkem 70. let ukázal Ježíš. Rocková opera Tima Ricea a Andrewa Lloyda Webbera Jesus Christ Superstar ovlivnila řadu hudebníků, ale zřejmě nikdo se jí nedokázal inspirovat tak důsledně a zároveň osobitě. Ve svém prvním společném dí-

le, La révolution française, sérii obrazů z Velké francouzské revoluce spojených milostným vztahem revolucionáře Charlese Gauthiera a šlechtické dívky Isabelle de Montmorency, převzali Boublil se Schönbergem jak hudební žánr rockové opery, tak celkovou koncepci produkce, totiž nejprve vydat hudební album a teprve pak uskutečnit jevištní provedení.

Obojí ovšem dovedli k dokonalosti. Hudba se stává stěžejním prvkem charakterizace postav a aktivní součástí děje, tedy revoluce: zatímco šlechta zpívá jako úlisný operetní sbor a duchovenstvo se utápí v táhlých chorálech, třetí stav své požadavky rozbílí za zvuku elektrických kytar. A čím revolučnější revolucionář, tím tvrdší muzika

dva?

Schönberg

Claude-Michel Schönberg se narodil maďarským rodičům 6. července 1944 v bretaňském městečku Vannes. Že bude hudebním skladatelem, věděl údajně už od dětství. Zpočátku ho velice zajímala opera, některé Pucciniho opery prý znal dokonce z paměti. Sám však jako hudebník začínal v rockové kapele Les Venetes, pro kterou také skládal písně. V roce 1967 nastoupil jako producent do hudebního vydavatelství Pathé Marconi. Producentsky se podílel na albech takových veličin francouzské pop music, jako byli Gilbert Bécaud, Véronique Sansonová nebo Adamo. V roce 1974 vydává desku s písněmi, které

sám složil, otextoval i nazpíval. Titulní píseň *Le premier pas* (První krok), intimní zpověď nesmělého mladíka toužícího po tom, aby dívka, kterou tajně miluje, udělala onen „první krok“, se stala šlágreem a několik týdnů vedla francouzské hitparády. Po *Bídnicích* a *Miss Saigon* se Schönberg stále více věnuje produkční a supervizní činnosti související s jeho muzikálů. Velice důsledně prosazuje „autorskou“ koncepci díla a na realizátory po celém světě je velice přísný. Jak sám řekl, když některá produkce není na dostatečně vysoké úrovni, „ztropí scény, a padají hlavy“ (inu, potomek francouzské revoluce...). Mezi muzikály si však našel čas i na další projekty. V roce 1983 například v Paříži vydal operní album se zpěvačkou Julií-Mignes Johnsonovou a filharmonickým orchestrem Monte Carla a ke klasické hudbě se vrátil i po Martinu Guerrovi, kdy na objednávku londýnského Northern Ballet Theatre napsal hudbu k baletu podle knihy Emily Brontëové *Na větrné hůrce*. Balet měl premiéru v roce 2003 a reakce na něj byly rozporuplné: část kritiků byla hudbou nadšena a označila ji za živelnou a strhující, jiní ji odsoudili jako příliš sladkou a bombastickou. Což v podstatě platí pro Schönbergovu hudbu obecně. S některými posluchači zkrátka „rezonuje“, s jinými ne.

(nepřekvapí, že nejvíce se elektrické kytary vyřádí u Robespiera).

Nahrávka rockové opery se poprvé objevila na gramofonovém dvojbalu v roce 1973 a namísto stránky popsané synopsí příběhu ji doprovázel vtipný komiks znázorňující jednotlivá muzikálová čísla s texty písní. Vtip a nadsázka však nechybí ani v hudebních výstupech: pradleny si například dobírají řadového generála Bonaparta, jak má pěkné prádlo, a dialog mezi Maratem a jeho vražedkyní Charlottou Cordayovou, krátce před slavnou vraždou ve vaně, je zase jako vystřižený z pohádky o červené Karkulce (M: „Proč máš najednou tak zlý pohled?“ C: „To abych ti lépe nahnala strach.“ M: „A proč máš tak velký nůž?“ C: „To abych tě

lépe probodla, ty hajzle.“). Na projektu „francouzské revoluce“ se podílela řada tehdejších hvězd francouzské populární scény: Talleyranda a jeho družinu například nazpívali legendární Les Charlots, roli krále Ludvíka XVI. ztělesnil sám Claude-Michel Schönberg.

Krátce po úspěšném dvojbalu, jehož se prodalo více než 350 tisíc kusů, následovala i scénická podoba na jevišti Palais des Sports. V podstatě se jednalo o „rodinné“ provedení, protože soubor patřil tchánovi Alaina Boublila, vražedkyni Chralottu Cordayovou si zahrála Boublilova manželka, o Schönbergovi jako Ludvíku XVI. ani nemluvě. Na rozdíl od nahrávky však už jevištní verze tak jednoznačný úspěch nemě-

la, což tvůrci přisuzovali neexistující tradici.

Francouzská revoluce především položila základy budoucí „boublilovsko-schönbergovské muzikálové řeči“, neboť některé použité postupy, jak dramatické, tak hudební, se staly nedílnou součástí všech pozdějších muzikálových prací této autorské dvojice: děje muzikálů se odehrávají v rámci dobře známých vypjatých historických událostí (pařížská povstání v roce 1832 v *Bídnicích*, vietnamská válka v *Miss Saigon*, francouzské náboženské války v Martinu Guerrovi), jichž jsou jednotlivé postavy nedobrovolnými aktéry a v nichž si musejí nějak poradit. Divák/posluchač je ve výhodě, neboť dané historické události většinou

Jiří Korn jako český Thénardier

zná, a může se proto soustředit na osudy, emoce a prožitky jednotlivých postav podtržené hudebním zpracováním. Z oblíbených Schönbergových kompozičních postupů se již v tomto prvním díle objevuje zejména opakování motivů střídavě v orchestrálních a vokálních partech nebo kontrapunktické skládání motivů na sebe.

Les Misérables nadvakrát

Posílení úspěchem Francouzské revoluce, pouštějí se Boublil a Schönberg o čtyři roky později do zhudebnění díla tak slavného a známého, jakým jsou Hugovi Les Misérables. (Malá překladatelská poznámka: překladatelé české moderny přelomu 19. a 20. století uvedli tento román do českého povědomí pod názvem Bídníci, ačkoliv přesnější by byli Ubožáci. Dalším generacím se však tento výstižnější překlad prosadit nepodařilo, a jelikož i masově působící muzikál dál kráčí v linii bídnické, Ubožákům už nejspíš definitivně odzvonilo.) Hlavní inspirací ke „zhudebnění“ Bídníků byl pro Boublila a Schönberga pravděpodobně úspěšný britský muzikál Oliver, který se v 60. letech jako první plně prosadil v Británii i na mezinárodní scéně a který byl napsán podle slavného románu Charlese Dickense Oliver Twist.

V roce 1980 je už na světě opět dvojalbum, na němž se opět zjevují v jednotlivých rolích veličiny francouzské popmusic: tentokrát například Michel Sardou (v Čechách není jako zpěvák příliš známý, ale některé jeho písně zařadil na svůj repertoár i sám velký Karel Gott) v roli Enjolrase nebo u nás známější šansoniérka Mireille Mathieu. Schönberg sám si opět „stříhnul“ malou roličku revolucionáře Courfeyraka. Opět se nahrávka setkala s ohromným úspěchem

a opět následuje v krátké době scénická podoba na jevišti Palais des Sports, a to v nastudování uznávaného francouzského režiséra Roberta Hosseina (kterého ovšem svět uznává spíš jako šarmantního, leč kulhavého a šrámem zohyzdženého hraběte de Peyraka z výpravných historických romancí o nezkrotné a báječné Angelice a králi a sultánovi).

Reakce na představení byly, navzdory určité skepsi k dílu předcházejícímu, nadšené, hovořilo se o prvním opravdovém francouzském muzikálu se vším všudy. Rozpusťtila píseň malého Gavroche, utahující si z filozofů francouzského osvícenství, C'est la faute à Voltaire se po několik týdnů drží na předních místech francouzské hitparády. Zájem o show je obrovský, lístky vyprodané. Představení se hraje tři měsíce. Avšak navzdory diváckému zájmu a nadšení pak Bídníci končí. Dochází k tomu, co se stalo také při prvním uvedení tohoto muzikálu v Čechách. Podobně jako Divadlo na Vinohradech ukončilo uvádění muzikálu na svém jevišti na konci září roku 1992, neboť doba pronájmu sjednaná na období divadelních prázdnin vypršela a divadlo se muselo vrátit ke svému tradičnímu repertoáru, tak i Palais des Sports Bídníky po sjednané

době nemilosrdně vyhostil, protože na další období už byl pronajat ruskému státnímu cirkusu. Do obou měst se sice muzikál po více než deseti letech vrátil, ale zatímco Praha Bídňíky vítá i podruhé s nadšením, v Paříži se v mezidobě hudební divadlo vyvíjí trochu jiným směrem, takže druhý pokus už tak slavně nedopadá.

Na konci roku 1980 se tedy zdálo, že Bídňíky znovu hned tak někdo neuvidí. V roce 1983 však došlo ke šťastnému setkání Alaina Boublila s významným britským muzikálovým producentem Cameronem Mackintoshem (Boublil se podílel na přípravě muzikálu ABBACADABRA, založeném na písních skupiny ABBA, pro londýnský West End). Mackintosh správně vycítil tvůrčí potenciál autorů i finanční potenciál Bídňíků a přesvědčil Boublila a Schönberga, aby muzikál přepracovali do dějově ucelené a kompaktní podoby, která by byla srozumitelná i těm, kdo Hugův román nečetli. Původní francouzská verze si totiž mohla dovolit řadu dějových zkratk – osudy Jeana Valjeana a spol. zná ve Francii skoro každý, podobně jako každý Čech zná třeba osudy Magdaleny Babičky Novotné a spol. Boublil se Schönbergem nelenili. Připsali například celý patnáctiminutový úvod, ve kterém se vysvětlí, kdo je Jean Valjean, proč se dostal na galeje a jak se měla celá záležitost s biskupem z Digne, doplnili scény nezbytné pro pochopení vztahu mezi hlavními postavami a motivace jejich jednání, a spoustu vedlejších scén a postav zase vyhodili. (Za obět adaptací padl i Gavrochův vtipný šlágr C'est la faute à Voltaire.)

Více než rok dalších úprav se však vyplatil. Bídňíci druhé generace, tedy podoba, v níž obletěli svět (a Českou republiku dokonce dvakrát), jsou především po hudební stránce maximálně propracovaným dílem s promyšlenou hudební kompozicí, s dostatečným počtem tažných melodií majících dostatečný hitový potenciál, s umným opakováním, přebíráním, střídáním a skládáním jednotlivých motivů a témat i s řa-

Alain Boublil se narodil v roce 1941 v Tunisku. Jako osmnáctiletý odešel do Paříže, kde studoval ekonomii, ale brzy zběhl k textařské práci. Úspěšně psal pro řadu zpěváků, například pro Catherine Laru. Skutečnou slávu mu však přinesla až muzikálová tvorba. V roce 1983, tři roky po úspěšném uvedení Bídňíků I v Paříži, byl přizván do londýnského West Endu k přípravě muzikálu ABBACADABRA, který byl založen na písních skupiny ABBA. Tehdy se také setkal s britským producentem Cameronem Mackintoshem, který jemu i Schönbergovi otevřel dveře na nejvýznamnější světové muzikálové scéně.

dou drobných hudebních žertíků pro mírně náročnější posluchače.

Bídňíci II měli premiéru 8. října 1985 na jevišti Barbican Theatre, tedy na scéně patřící Královské shakespearovské společnosti. Režie se ujal sám šéf shakespearovské společnosti Trevor Nunn, který však už měl za sebou úspěchy i na poli velkých komerčních muzikálů (režíroval například Webberovy Cats). Odborná kritika dílo strhala a věštila mu brzký pád, diváci však soudili jinak. Bídňíci se v londýnském West Endu hrají dodnes a stali se po Kočkách druhým nejdéle uváděným muzikálem. Z Londýna se tento muzikál pod hlavičkou producentské společnosti Camerona Mackintoshe rozletěl do celého světa. S nemenším úspě-

Oproti Schönbergovi vyjadřujícímu se „univerzálním“ jazykem hudby byl textař Boublil pochopitelně v nevýhodě. Všechny muzikály tohoto tvůrčího tandemu však vznikaly nejprve v jejich mateřské francouzštině a teprve poté byly převedeny do angličtiny. Jako autor anglických textů není Boublil uveden pouze u Bídňíků, které přeložil britský novinář a textař Herbert Kretzmer. Na anglické verzi svých dalších muzikálů se však už Boublil podílel osobně (spolu s Richardem Maltbym Jr. u Miss Saigon, se Stephenem Clarkem a opět Herbertem Kretzmerem u Martina Guerra). Boublil se však několikrát vrátil i na pařížskou divadelní scénu. V roce 1994 byla v divadle Le Petit Montparnasse uvedena jeho divadelní hra Le Journal d'Adam et Eve napsaná na motivy dvou povídek Marka Twaina a v roce 2003 měla na jevišti Palais des Sports premiéru nová divadelní verze klasiky francouzského filmu Les Demoiselles de Rochefort, s hudbou Michela Legranda a s Boublilovými texty. V roce 2003 rovněž vyšel Boublilův první román Les Dessous de soi, který byl oceněn „Prix Prince Maurice du Roman d'Amour“, tedy cenou za nejlepší román o lásce.

...s umným
opakováním,
přebíráním, střídáním
a skládáním
jednotlivých motivů
a témat i s řadou
drobných hudebních
žertíků pro mírně
náročnější posluchače.

Logo, které obletlo celý svět a Martin Guerre

chem byl v roce 1987 uveden na Broadwayi, kde také získal celkem osm cen Tony (divadelní obdoby filmových Oscarů), včetně ceny za muzikál roku, nejlepší libreto a nejlepší hudbu, přičemž porazil i Webberův Starlight Express. Autoři za něj rovněž posbírali několik cen Grammy.

Do Francie se Bídníci, tentokrát již v „globalizované“ verzi, vrátili v roce 1991, ovšem původní vlnu zájmu z počátku osmdesátých let se vzkřísit nepodařilo. Claude-Michel Schönberg si v jednom z rozhovorů posteskl, že ve Francii se prosazují muzikály spíše varietního typu, v nichž písničky jen ilustrují nebo komentují děj, zatímco velké muzikály, v nichž dochází k syntéze

Značka Boublil & Schönberg: jak vypadá standardní muzikál

- odehrává se v historicky vypjaté době (francouzská revoluce, pařížská povstání v roce 1832, válka ve Vietnamu, náboženské války ve Francii v 16. století)
- je založen na známých a již zpracovaných látkách (Hugův slavný román, opera Madame Butterfly, film Návrat Martina Guerra – francouzský film z roku 1982 s Gérardem Dépardieuem v hlavní roli; příběh Martina Guerra se stal ovšem předlohou i pro hollywoodskou adaptaci zasazenou do období po válce Severu proti Jihu, nazvanou Návrat Sommersbyho)
- vystupuje v něm velké množství postav (i když v poslední době převažuje tendence soustředit se důkladněji na omezený počet čtyř nebo pěti hrdinů),
- alespoň jedna postava je komická (zlodějíček Thénardier v Bídnicích, pasák Engineer v Miss Saigon, vesnický blázen Benoit v Martinu Guerrovi) a její texty hýří jazykovými hříčkami a zamotávají hlavy překladatelům, kteří se u nich ovšem také mohou náležitě vyřáditi
- hnacím motorem jednání postav je láska (Valjean z lásky k Fantině vychovává její dceru Cosettu a z lásky ke Cosettě se vydává na barikádu chránit jejího nápadníka Maria, Kim z lásky ke svému dítěti páchá sebevraždu)
- hudební motivy od sebe jednotlivé postavy přebírají, případně si je ještě „přehazují“ s orchestrem
- objevují se duety či vícehlasy postav, které se navzájem „nevidí“
- bezprostředně po přestávce je zařazen „hit“
- obsahuje minimum mluvené řeči
- běžné jsou velké sborové scény
- vyžaduje bohatou kostýmní výpravu a velkolepé scénické efekty (barikády, vrtulník, požár)
- na konci je smrt

hudby a děje, si francouzské publikum neoblíbilo.

Madame Butterfly ve vietnamské válce

Na začátku byla fotografie, kterou nalezl Claude-Michel Schönberg v novinách pohozených na stole jedné pařížské kavárny. Zachycovala vietnamskou matku loučící se v Saigonu s dcerou, kterou sama po letech pátrání a vyřizování administrativních formalit posílala do USA za jejím americkým otcem, vojákem z vietnamské války. Utrpení matky, obětující ve své mateřské lásce sebe samu, aby dceři zajistila lepší život, i pláč dcery matku navždy opouštějící a proti své vůli směřující do neznámého světa, na Schönberga velmi zapůsobily. A jakožto milovník Pucciniho si také v této souvislosti nemohl nevzpomenout na příběh Madame Butterfly, nejslavněji zpracovaný právě ve stejnojmenné Pucciniho opeře.

Příběh mladé vietnamské prostitutky Kim sleduje příběh Madame Butterfly po-

měrně věrně (pouze v jiné době): Kim se během vietnamské války zamiluje do amerického vojáka Chrise, avšak ten musí spolu s ostatními Američany Saigon opustit a nepodaří se mu vzít Kim s sebou. V domnění, že ve vřavě, která v Saigonu zavládla v posledních dnech americké přítomnosti, Kim zahynula, se Chris v Americe znovu ožení. Později se dozvídá, že Kim žije chudá v Bangkoku, a se svou novou manželkou se za ní vydá. Kim zjišťuje, že v Chrisově životě už pro ni není místo, a tak aby zjistila lepší život alespoň dítěti, které s Chrisem má, spáchá sebevraždu. Poprvé od Revoluce i Bídňáků, v nichž hrála přeci jen prim především samotná doba splétající rozličné lidské osudy, se tak v boublilovsko-schönbergovských muzikálech soustřeďuje děj na úzký počet hlavních postav (kromě Kim a Chrise ještě na Chrisova přítele Johna a pasáka Engineera, figury dost podobné bídnému Thénardierovi z Bídňáků).

Ovšem spojitost s Madame Butterfly není pouze v melodramatickém ději, existuje tu i hudební pojitko. Schönberg si totiž zdá se z Madame Butterfly vypůjčil pětitónový orchestrální motiv, který v opeře na jednom místě poměrně nenápadně zazní, zručně jej rozvinul a učinil z něj jeden z hlavních motivů muzikálu. Kromě toho také nechal v Miss Saigon v plné síle zaznít své zřejmě oblíbené rytmické schéma (čtvrtka s tečkou – čtvrtka s tečkou – čtvrtka), které použil v doprovodu už v Bídňácích (například v Písni samotářky). Samozřejmě nechybí koloritní čínské harmonie podpořené řadou „exotických“ asijských nástrojů.

Pozornost si však Miss Saigon získala hlavně monstrózní výpravou (slavný vrtulník, obrovská pozlacená Ho Či Minova socha) a velkolepými davovými scénami (manifestace Ho Či Minových stoupenců, parodie na revuální show à la Amerika). Proslýchá se dokonce, že sám velký Andrew Lloyd Webber svůj komorní muzikál Aspects of

Love napsal jako reakci právě na výpravnou nabubřelost Miss Saigon... i když v této souvislosti se nabízí otázka, zda to nebyl právě Webber, kdo svými opusy jako Cats, Starlight Express a především Fantom opery tradici obrovských výpravných show zavedl, a zda Boubлил se Schönbergem (pokolikáté už?) jen nedovedli Webberův koncept až k hranici scénických možností.

Miss Saigon měla premiéru v Londýně v roce 1989 a o dva roky později, po ostrých sporech ohledně obsazení neamerickými herci, i na Broadwayi. Úspěchy se dostavily opět solidní, i když ty bídnické zůstaly nepřekonány, a to jak v počtu repríz, tak v počtu posbíraných cen. Z jedenácti nominací na ceny Tony nakonec Miss Saigon proměnila pouze tři, a to v hereckých kategoriích (herečka v hlavní roli – filipínský objev Lea Salonga za Kim, herec v hlavní roli – Jonathan Pryce (Juan Perón z filmové Evity) za Engineera a Hinton Battle za vedlejší roli Johna). Rekordy ovšem tento muzikál lámal na jiné frontě, a to na frontě finanční. Ve své době šlo o nejnákladnější muzikál, a tedy, celkem logicky, také o muzikál s nejdražšími vstupenkami. Cena lístku do předních řad tehdy dosáhla, na Broadwayi poprvé, na 100 dolarů, což zároveň umožnilo získat zpět investované peníze za pouhých 39 týdnů uvádění. A vzhledem k tomu, že jen v Londýně se hrála Miss Saigon deset let a na Broadwayi devět (o dalších více než deseti zemích ani nemluvě), mohli být autoři i producent i tentokrát spokojeni...

‘Náboženské války netáhnou

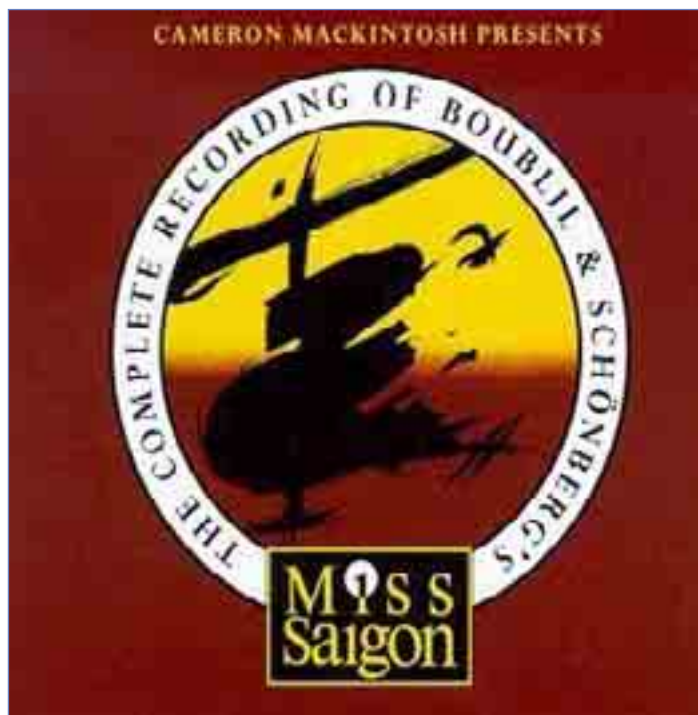
V létě 1996 měl v Londýně premiéru další opus osvědčené autorské dvojice, muzikál z období náboženských válek ve Francii, Martin Guerre. Přestože byl dějově i hudebně namíchan podle stejného receptu ja-

Schönberg si totiž zdá se z Madame Butterfly vypůjčil pětitónový orchestrální motiv, který v opeře na jednom místě poměrně nenápadně zazní, zručně jej rozvinul a učinil z něj jeden z hlavních motivů muzikálu. Kromě toho také nechal v Miss Saigon v plné síle zaznít své zřejmě oblíbené rytmické schéma (čtvrtka s tečkou – čtvrtka s tečkou – čtvrtka), které použil v doprovodu už v Bídňácích (například v Písni samotářky).

ko Miss Saigon, musel být kvůli nezájmu diváků po necelých dvou letech stažen z uvádění, což z hlediska komerčního představovalo zcela jasně neúspěch. Paradoxem ovšem je, že se právě tomuto muzikálu, jako jedinému z dílny Boublíla a Schönberga, dostalo ocenění britskými kritiky, a to v podobě ničeho menšího než

Schönberg versus Webber: čím se liší

- Schönberg má vyšší počet písní a hudebních témat na jeden muzikál, zatímco Webber je úspornější, s melodiemi šetří a více je opakuje
- Webber má na kontě více hitů, které se často proslaví i mimo muzikál, zatímco Schönbergovy muzikály v „hitovosti“ zůstávají
- Schönberg s jednotlivými tématy a motivy více pracuje, obměňuje je, variuje, pohrává si s nimi, zatímco Webberovou metodou je spíše prosté opakování větších celků
- Webber používá delší přehledy, zatímco Schönbergovy přehledy trvají maximálně minutu
- Schönbergovy árie mají často určitý „parlandový“ úvod, zatímco Webberovy árie mají popovější stavbu a „jdou rovnou na věc“
- Webberova muzikálová tvorba je hudebně pestřejší, zatímco Schönberg se více drží svého charakteristického rukopisu

Ceny Lawrence Oliviera (jakési britské obdoby českých Thálií) za nejlepší muzikál.

Proč ovšem Martin Guerre diváky neokouzli tak jako obvykle? Názory se různí. Podle některých zůstala stát na půl cesty především realizace celého projektu. Boubli se Schönbergem zjevně chtěli opět posunout hranice scénických možností a do závěru představení předepsali požár vesnice, pro nějž počítali se skutečným ohněm. Z finančních, ale především z bezpečnostních důvodů však realizátoři muzikálu takovou představu odmítli a použili pouze světelné efekty, které údajně nepůsobily příliš věrohodně. Výhrady směřovaly také k textům, jimž byla vytýkána primitivnost rýmů a často banální obsah.

Na komerčním neúspěchu se podle všeho podepsala také přílišná zašmodrchanost příběhu, který není ani všeobecně příliš známý (alespoň mimo Francii), ani se nedá dost dobře vylíčit v několika větách. Je založen na skutečné události, historiky důkladně probádané i umělecky několikrát zpracované – návratu jistého Martina Guerra z náboženských válek.

Do malé vesničky Artigat ve francouzských Pyrenejích 16. století se z války vrací muž, kterého všichni považují za Martina Guerra. Ve skutečnosti je to ale Guerrův přítel Arnaud du Thil, který původně přišel pouze oznámit Guerrovu smrt. Nadšení vesničané jej však nepustí ke slovu, takže Arnaud nakonec přijímá úlohu, která mu byla vnucena, a žije ve vesnici dál jako Martin Guerre. Bertrande, žena původního Martina Guerra, sice ví, že nejde o jejího manžela, ale mlčí, protože je s Arnaudem šťastnější než v rodici sjednaném sňatku s Martinem, a dokonce se do sebe oba zamilují. Guillaume, zhrzený nápadník Bertrande, však Arnauda nenávidí, chce jej nechat zabít, ale v rozhodujícím okamžiku Benoit,

místní blázen, aby Arnauda zachránil, zakřičí, že to přeci není Martin Guerre. Guillaume se okamžitě pustí do intrik a Arnaud je postaven před soud pro cizoložství. Arnaudovi i Bertrande se sice daří se obhájit, ale v rozhodujícím okamžiku se objevuje skutečný Martin Guerre, který nebyl zabit, pouze zraněn. Dochází ještě k dalším peripetii, jak u soudu, tak v osobním vztahu mezi Martinem a Arnaudem, ale v závěru Arnaud zachráni Martinovi život, když jej kryje před útokem Guillaumovým, a umírá v náručí milované Bertrande. Do toho všeho ovšem ještě vstupují sváry katolické a protestantské víry, náboženský fanatismus, čaroděnické procesy, Martinovy komplexy z dětství, jeho údajná impotence... Zkrátka se zdá, že autoři měli tentokrát políчено na moc zajců najednou.

Oba si zřejmě byli vědomi nedostatků tohoto díla, a tak se rozhodli scény, jednotlivá čísla i charaktery některých postav přepracovat. Obnovená premiéra se konala v roce 1998 v Leedsu a zároveň se pořádala „testovací“ turné po Americe. Ani tentokrát se však očekávaný triumf nedostavil a muzikál byl opět po relativně krátké době stažen.

Komerční neúspěch ovšem neznamená, že by byl Martin Guerre špatný muzikál (Olivierova cena se ostatně nedává jen tak pro nic za nic, možná byly všechny výše uvedené „divácké“ nedostatky naopak z hlediska britských akademiků pozitivem). Ocenění se dostalo zejména Schönbergově hudbě, která byla označována za vůbec nejlyričtější, jakou kdy napsal. Přestože z hlediska výstavby a práce s motivy používá

skladatel své osvědčené postupy, jeho hudba si stále zachovává svou vysokou úroveň.

Zatímco tedy Bídnicí i Miss Saigon zažívají relativně v pokročilém věku neustále úspěchy, osud nejmladšího, Martina Guerra, je nejistý. Zřejmě až budoucnost rozhodne, zda se z hlediska diváckého Martina Guerre opravdu nepovedl, nebo zda se vyplní slova jednoho z britských kritiků, podle něhož jde vskutku o dokonalé dílo, které zřejmě ocení dodatečně až budoucí generace.

Co přijde příště?

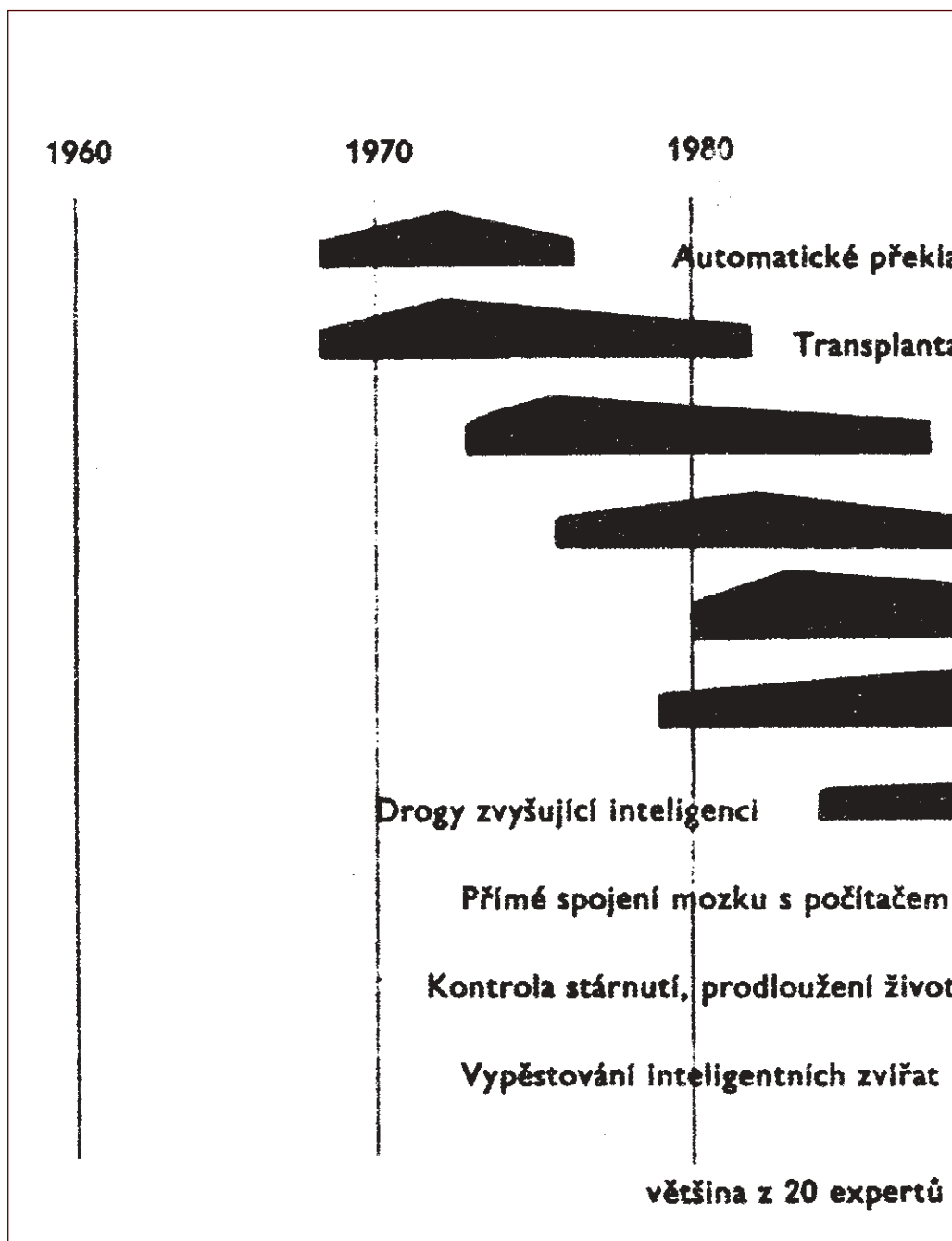
Své další společné plány Boubil i Schönberg zatím úspěšně tají. Schönberg pouze v jednom rozhovoru naznačil, že s Boubilem poprvé pracují na dvou projektech současně, a to dokonce zcela rozdílných. V jednom případě by mělo jít opět o velkolepou podívanou, ale druhý muzikál je prý zamýšlen jako komornější dílo. Každopádně si zcela záměrně dávají na čas, neboť nechtějí „přijít jako v případě Martina Guerra s nějakým poloproduktem“. Jejich dvorní producent Cameron Mackintosh je do žádých lhůt netlačí (to by si ostatně asi ani ne nechali líbit) a díky tantiémám z Bídnicí a Miss Saigon jim určitě nehrozí, že by museli psát pro obživu. Pánové tedy mají bezpochyby klid pro tvůrčí práci, ale na druhé straně očekávání jsou velká a naplnit je bude stále obtížnější. Proto jim přejme, ať obstojí se ctí, protože když se jim dílo daří, je na co se dívat, a především co poslouchat.

Jan Hanzl

Zatímco tedy Bídnicí
i Miss Saigon zažívají
relativně v pokročilém
věku neustále
úspěchy, osud
nejmladšího, Martina
Guerra, je nejistý.
Zřejmě až budoucnost
rozhodne, zda se
z hlediska diváckého
Martin Guerre opravdu
nepovedl, nebo zda se
vyplní slova jednoho
z britských kritiků,
podle něhož jde
vskutku o dokonalé
dílo, které zřejmě
ocení dodatečně až
budoucí generace.

Před S trží

Výstřížková služba Jakuba Šofara

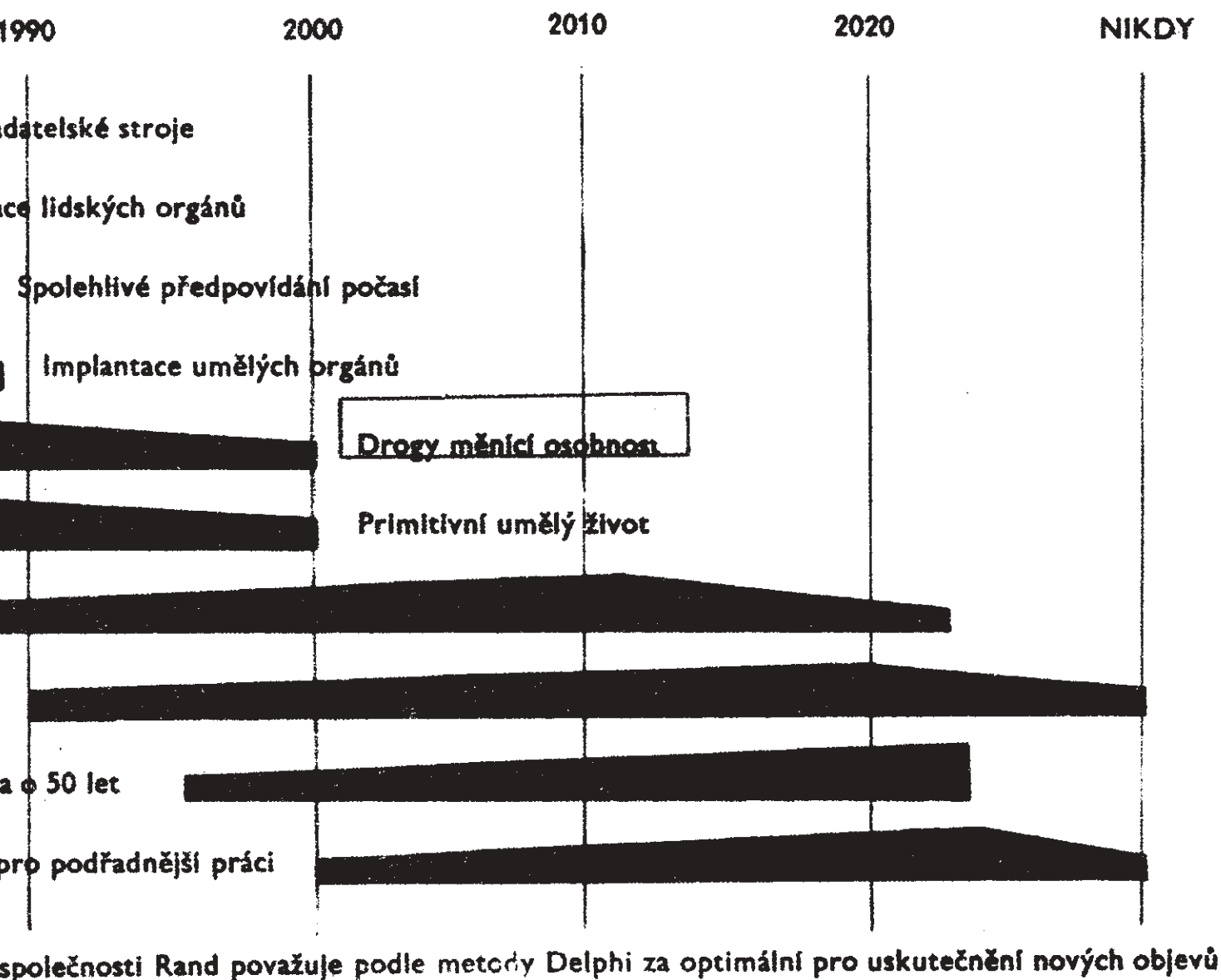
V mládí jsem si vystříhoval rozličné informace (dokonce jeden čas tabulky s přehledy výsledků fotbalové a hokejové ligy; zajímala mě na tom struktura, nikoliv nějaká šílená sportovní fakta). Ale neměl jsem v sobě ještě zakódovanou archivnickou zásadu číslo jedna, že by měly být tyto „papíry“ kdykoliv časově zařaditelné. Prostě mě nenapadlo, že bych si tam měl napsat datum a název média, odkud jsem stříhal.

Proto o tomto přehledu, který vypracovali experti americké společnosti Rand, nejsem dnes schopen přinést žádné sekundár-

ní zprávy. Klidně to mohlo být ve Vlastě (i když těžko), Světě socialismu nebo Květech, stejně tak někde úplně jinde. Předpokládám, že to bylo uveřejněno někdy v letech 1966–1968 (kdy jsem začal sedlat koníčka informačního sebezničení).

Kolem roku 2000 měla začít realizace Vypěstování inteligentních zvířat pro podřídnější práci (to by dnes asi z etických důvodů vůbec neprošlo), v roce 1995 měla být odstartována éra kontroly stárnutí a prodloužení života o 50 let (ukončeno mělo být cca po 25 letech), od roku 1990 se mělo experimentovat s přímým spojením mozku

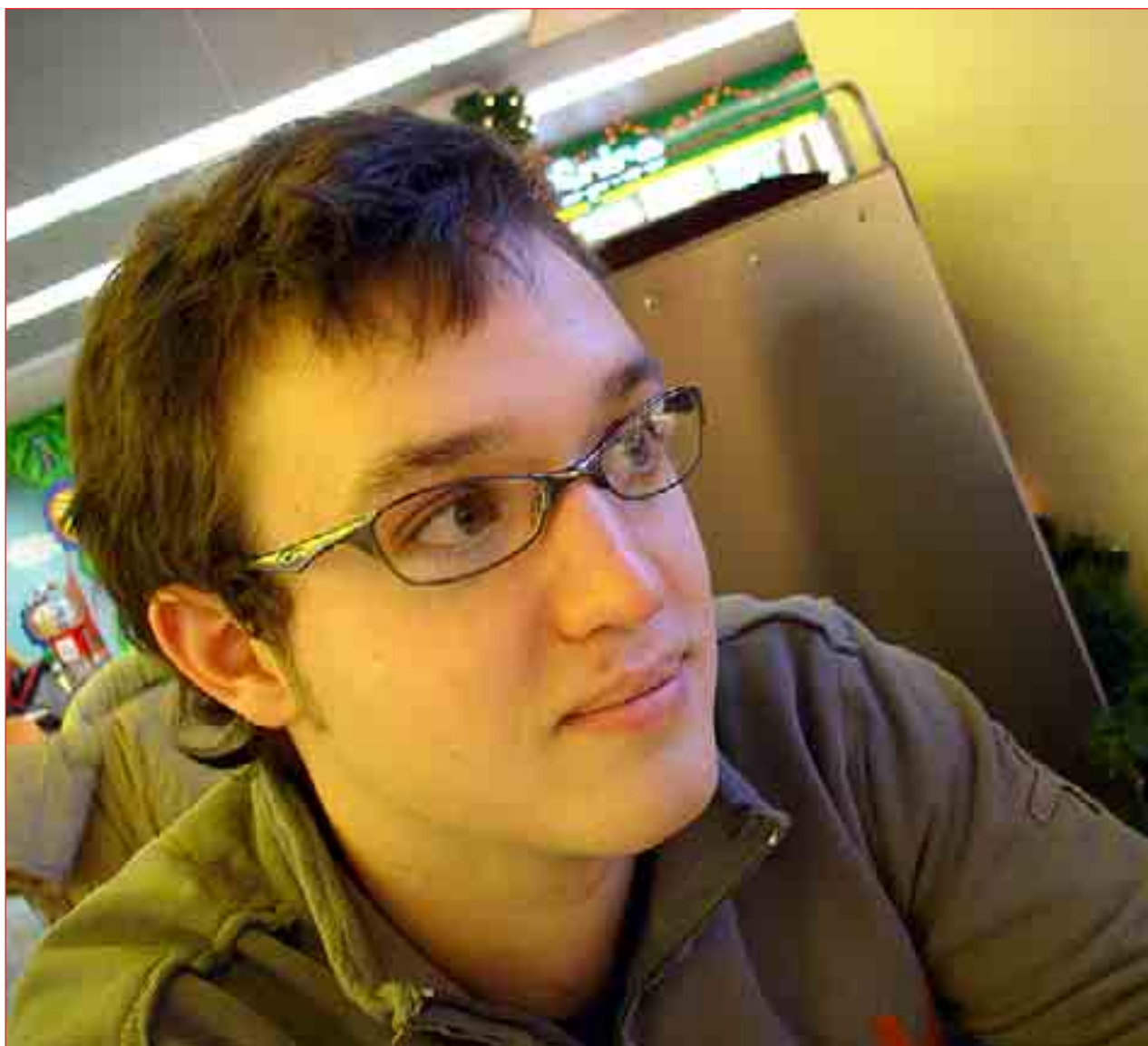

s počítačem. A tak dále. Schválně postupuji odzadu, abych zdůraznil vágnost předpovědí amerických prognostiků. Zajímavé na tom je, že zde chybí jakákoliv předpověď o totální změně informačně-komunikačních prostředků (přitom v té době již američtí vojensští výzkumníci na všem, co dnes vnímáme jako přirozené a k životu nezbytné, pracovali). Závěr z toho je jednoznačný: Zrušme všechny prognostické a futurologické ústavy a hledejme pravdu ve sci-fi literatuře, ta je ve svých předpovědích mnohem úspěšnější.

Jakub Šofar

Kolem roku 2000 měla začít realizace Vypěstování inteligentních zvířat pro podřadnější práci (to by dnes asi z etických důvodů vůbec neprošlo), v roce 1995 měla být odstartována éra kontroly stárnutí a prodloužení života o 50 let (ukončeno mělo být cca po 25 letech), od roku 1990...

Pavel Fuksa

**Holky
jsou
prostě
blbější**

Petr Novák

Pavel s Petrem jsou známá dvojka už od Nového zákona. Jedna z novějších verzí tohohle páru se před pár lety sešla na pražském Gymnáziu Nad Alejí. Tam také vznikl dosud jediný opravdu cool časopis pro kluky ve věku 12–19 let – Cosmoboy. Najdete ho na stránkách www.cosmoboy.cz, a když tam zabrousíte, nestačíte valit bulvy.

Ukázky toho, co Pavel Fuksa a Petr Novák (oba 22) na Cosmoboyovi i jinde provádějí, najdete kolem rozhovoru. Vlevo, vpravo, prostě různě.

Rebelka na lízáč

Znáte to, jdete po ulici a naproti vám týpek s xichtem jak rozjetej banán v mrkváčích a šustákovce z tržnice a botama od Baťy. Prostě out chamraď a navíc socka! No fjúčr! Když vidíte tu kočičku, která ladně hopká po jeho boku, je vám do breku za to, jak taková úžasná sexka může bejt ségrou tohohle ubožáka, protože čím jiným by mu přeci mohla být. Představíte si to utrpení, který musí snášet každý den už jen při pouhým pohledu na ten jeho fosilní outfit. Pak si ale uvědomíte, že tahle čiča pro vás bude snadnou kořistí. Ne nadarmo nosíte všechny možný značkový hadry a Nokii na krku. Jenže ouha! Přijdete k týhle typance a suveréně vyšvihnete: „Čau buchto, kde to dáme?“ a ona jen stroze odsekne: „Vodpal ubožáku, nevidíš, že mám maséra!“. Nechápavě se rozhlídnete kolem a vaše sebevědomí je to tam. Pak už si jen říkáte, jak je tohle sakra možný? To není její brúdr, ale nabíječ? What`s up?

Cosmoboy vám odpoví:

Tohle je zaručeně rebelka na lízáč!

Už před časem jsme totiž zjistili, že i tohle zbožíčko se dá pronajmout na lízáč a tak jsme očekávali podrobnosti, vyslyšeli socky a různou chamraď a celkově dost hluboce pronikli do konkrétností, výhod a nevýhod tohohle byznysu. Hypky, lízáče, fast úvěry, to je prostě dnešní doba. Každý na to má, říkaj to i v telce v mezičasech, stačí se jen nevázat a odvázat. Leasingovky, zabíjající se pronajímáním tohohle sortu, se u nás začaly zakládat někdy během loňského léta, takže je to celkem mladá záležitost. „Zato, ale slušně promakaná“, jak ří-

Nechápavě se
rozhlídnete kolem
a vaše sebevědomí je
to tam. Pak už si jen
říkáte, jak je tohle
sakra možný? To není
její brúdr, ale nabíječ?
What`s up?

Jak se to tak člověku stane, že začne vyrábět parodii na CosmoGIRL!?

Pavel: Všechno slavný vždýcky začíná jako recese na gymplu, ne? My jsme chodili do jedné třídy, já tam měl problémy s matematikou a fyzikou a musel jsem jít jeden ročník na obchodku. A to bylo strašný. Myslim lidi. Všechny holky na té škole fakt četly lesklý časáky a braly je smrtelně vážně. Normálně podle toho žily, chodily ve špičatejch botách, nosily žabí kabelky a proužkovaný nohavice. Bavily se o sukni za sedm litrů, od osmi chodily na kosmetiku...

Takže prvotní inspirace byla obchodní akademie a překvapení, že cosmolidi skutečně existují...

Pavel: Dá se to tak říct. A je jich strašná spousta. A hlavně se formují už od malička.

Jak?

Petr: Různě. Kastují se, třeba podle mobilu. Mobil je iniciace. Člověku je dvánáct let, pod stromečkem tvrdej balíček, a už to jede. Kdo nemá barevný displej, tak je loser. A ty časáky v tom ty děti podporují. Tak chceme ukázat, jaký debžoty to z lidí dělá. Ale vlastně se tím hlavně bavíme.

Jenže vy už teenageři nejste. Kde berete inspiraci? Kam chodíte pro jazyk, vždyť ten se musí pořád měnit?

Pavel: Máme kamarády. Jeden náš kámoš třeba chodí na technoparty, a tak nám nosí techno slang. Jinej má rád fotbal, tak od něj sbíráme fotbalový výrazy. Navíc čteme ty časáky a chodíme na supernavštěvovaný internetový fóra v CosmoGIRL! a v dalších časopisech. To je nejlepší zdroj.

Kde se ten jazyk bere?

Petr: Těžko říct. Nejnovější vychytávka je třeba psát w místo v. Jakože je něco woprůz nebo že se bojíte pawouků. Bůhvíproč.

Pavel: My teď máme v plánu udělat takovej překladač. Prográmeček, co převede jakýkoliv text do jazyka teenagerů. Bude to

Podívej se třeba tady z okna dolu na ulici.

Vidíš tam ty tři

modelky? (pohled:

libový kůže v top

outfitu 03/04) Tak ty

mám zrovna nalízaný

od ŠkoFinu. Mám

u nich nejlepší bonus.

V pololetí jsem propad

v classu ze dvou

předmětů, tak je

pravděpodobnost...

ká Jorik, jeden z týpků, kterej v tomhle byznysu už nalízal kde co, a uhrovnatá zrzavá kulička s kelímkem hranolů a novým vydáním Game Worldu po jeho boku dodává: „Ale často si můžeš pěkně naběhnout.“ Jenže tyhle dva typouši nejsou v tomhle oboru vůbec žádný začátečníci a tak nám říkají, co je nejlepší a na co si dát pozor.

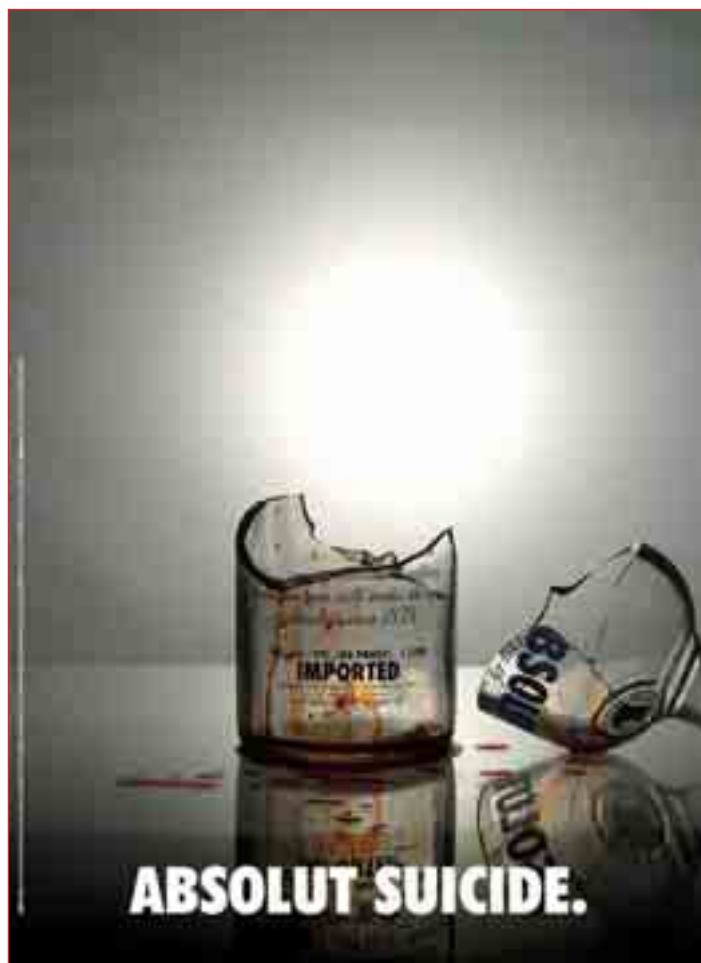
Sexy rebelka

Jorik (18): „Sexy rebelka je to nejlepší, na co můžeš narazit. Taky jsou ale nejmasťnější splátky a úroky. Jenže odolej tomu, bejt King. Podívej se třeba tady z okna dolu na ulici. Vidíš tam ty tři modelky? (pohled: libový kůže v top outfitu 03/04) Tak ty mám zrovna nalízaný od ŠkoFinu. Mám u nich nejlepší bonus. V pololetí jsem propad v classu ze dvou předmětů, tak je pravděpodobnost, že budu muset opakovat ročník, protože otec nemá čím zacvakat. Toho si leasingovky ceněj, protože ze mě může bejt dlouhodobý zákazník, dlouhodobá socka, než začnu korektně vydělávat ve fabrice. To víš, brigády nenesou a navíc jsou out a hlavně člověk musí dělat maséřinky, aby neztratil rating. Nemůžeš třeba vzít svý pronajatý kůže a jít s nima vybalovat palety do hypoše. Vidět tě kámoši, tak jsi skončil.“

Crazy skejťanda

Zrzounek (13,4): „V classu mě šikanovali a smáli se mi, že jsem tak out, že neumím jezdit ani na skejtu. Spolužačkám jsem se dokonce hnusil až tak, že si ode mě nenechaly ani dát napovídat. Tak jsem se rozhodnul, že si líznu skejťandu mo-

Z tvorby Pavla Fukse

Ta fotomontáž je mizerná, ale
všimněte si, jak jsou podobné
klouby. Třeba ramena...

fungovat na principu záměny hlásek. Byl pozděně wčr prwneé may, yo yo yo!

Petr: Taky se vždycky strašně rozmůžou určitý slova. Rebelky přišly z CosmoGIRL!, ale těžko říct, kdo přines typany. Nebo úlet. Nebo vychytávku.

Pavel: Nebo hustárny. Před čtyřma pěti lety se bůhvíodkud vynořilo slovo hustý v úplně novým významu, kterej nikdo předtím neznal. Což je fakt hustý.

Opravdu tak někdo mluví?

Pavel: Jasně. Stačí se podívat na ty fóra. Ale nejhorší je, když se tak snažej mluvit rodiče, aby se zalíbili dětem.

Teenageři se přeci s rodičema nebavěj...

Petr: Ale bavěj. Teda v těch časopisech. V jejich světě je mamka vždycky super kámoška, která se sice s tátou musela rozvést, protože chtěla bejt nezávislá, ale vy dvě spolu máte skvělejší vztah, báječně si rozumíte a pučujete si oblečení. A hlavně si mamka vždycky s chutí přečte CosmoGIRL! a je z ní nadšená, to je jasný.

Pavel: Ty časopisy to mají rozdělený. Z CosmoGIRL! se přechází na Elle a Cosmopolitan, z něj na Marianne nebo Harper's Bazaar, a když někdo přestárne i je, tak by měl asi jít rovnou do Květů.

Když ty časopisy sledujete, procházíte nějakým vývojem? Liší se dnešní Cosmopolitan od Cosmopolitanu před čtyřma rokama?

Petr: Ne, pan Herbeck vyrábí absolutně nadčasový výrobky. Kdyby jednou omylem vyšlo předloňský číslo, tak by na to nikdo nepřišel.

Pavel: No, možná se postupně zvyšuje množství sexu. Před třema lety byly v Cosmopolitanu za úspěšnej večer považovány tři orgasmy s jedním chlapem, dneska je to šest orgasmů se dvěma. Zvětšujou se písmenka, kterejma musí bejt na každý obálce napsaný slovo SEX, ORGASMUS nebo G-BOD. G-bod je vůbec čím dál častější téma.

Cosmoboy™
rebelmag since 2000

del „crazy“ s outfitem barvy pískovejch maskáčů. Splátky se zdály celkem korekt, alespoň podle předběžnýho propočtu a tak jsem se ještě před podpisem smlouvy chlubil před spolužákama, že jsem si nabalil férovou buchtíčku a ukazoval jsem jim i fotku. Samo mi nic nevěřili a nechali mě s posměchem spolykat všechnu křidu, houbu na mytí tabule a nakonec dokonce i první čtvrtletí třídnice. Takže jsem byl pevně rozhodnutej, že další týden přijedu na skejtu a za sebou na provázku přitáhnou tu svoji kost a učiním tak pomstu. Jenže ty šmejdi v týhle společnosti mi neřekli, že budu muset spolu s kostičkou zaplatit navíc i její prkýnko, takže splátky se vyšvihly. Couvnout už jsem nemoh, takže jsem to řešil po večerech leštěním školníkovy feldy tak, aby mě nikdo z classu neviděl. A aby toho nebylo málo, tak jsem ještě nakonec musel zaplatit ten skejt v celý ceně, protože ho ta blbka rozbila, když se mnou na procházce sjížděla petřínský hradby. To byla ale patálie.“

Etnoška

Honza (5): „Etnoška je pro ty úplně nejubožejší typky, který musej prodávat i svý svačiny a oblečení do sekáče, ale každej nějak začíná. Tohle zboží je dobrý spíš jen pro dobrej pocit, že máš vedle sebe alespoň něco, co se podobá holce a hlavně nejsi odkázaný jen na softporno z Novy, kde vidíš maximálně vzdychající obličej, v lepším případě odhalenej krk. Tady se v parným létu dopracuješ až k holýmu pupíku. Mezi kámošema ale s etnoškou neuspěješ. Výhodou je, že všechny ty korále, hábity, pytle přes rameno a netopejři ve vlasech, jsou už v ceně.“

<http://www.cosmoboy.cz/show.asp?id=177>

Cosmoboy™

rebelmag since 2000

Mraky pingvinů

S GJ Maccou jsme si dali dostavník ve VIP saloonu Ženevský konfery RebelWorld2k4. Seděl v klubovce z klokaní kůže, a dvě okolostojící gorily se měly co ohánět, aby stihly zmlátit všechny davy young'writerz, co se snažily k nám proniknout a poprosit ho o tag.

Takže, vo co vlastně v Art/n/Nature go a jak ses k tomu dostal?

No, ten projekt vymysleli lidi ze známý eco organizace greenPizz, co už roky jezděj do Antarktidy a pomalovávaj tam různý kožešinový zvířata barvama, aby se pak jako nedaly použít na kožichy. Jednoho chlápka napadlo, že by se to dalo spojit s uměním a dál zpropagovat přes profláklý streetartový umělce, co maj se sprejováním po různých věcech top zkušenosti.

Mě do toho vzali díky mý práci v Londýnský ZOO, kde jsem za dvě minuty, když se nekoukal hlídač, stihl dát dvou-metrový silver tagy na dva slony a nosorožce. Sice mě natočila průmyslová kamera, takže jednoho slona sem musel zase umejt, ale všichni na scéně to vzali jako bezprecedentní vychystanost. Od té doby mi dávaj respekt, a to masěří z greenPizz nemohli nevidět.

Jak to v Antarktidě probíhalo?

Nejdřív nás tam prostě přivezli, a měli jsme se pár dní porozhlídnout a pak pomalu jít do těch zvířat. Všechno se ale zpozdlilo skoro o tejdén, protože novozélandský celníci úplně

Petr: No jo, G-bodů není nikdy dost!

Pavel: A odvážnější je i CosmoGIRL!

Co vlastně v CG! holčkám říkájí?

Pavel: No hlavně si strašně protřečej. Říkají jim: Buď svobodná, buď svá, a hlavně si kup *takovýhle* džíny. Navíc půlka těch holek je tlustejch, druhá půlka jsou bulimistky, a oni jim nutěj strašně nebezpečnou představu toho, jak maj vypadat.

Jakou?

Petr: Modelku, která měří 180 centimetrů a váží 50 kilo. Viděli jste, jak těm holčkám čouhaj z nohou kolena? Jako v Birkenau. Když si představíte, že ideál krásy je dneska něco, co osvobozovali spojenci...

Vám se to nelíbí?

Pavel: Vždyť ty modelky jsou chudáci. Živí se kokainem a vatou namočenou v džusu. K čemu jim ty prachy jsou?

Jak to, že existujou takovýhle časopisy jenom pro holky? Proč kluci nemají Bravo Boye nebo Top Hocha?

Petr: Kluci možná nemají potřebu některý věci sdílet. Nebavěj je hadry. A taky mají asi víc zájmů. Ony existujou časopisy pro kluky, ale jmenujou se Modelář nebo Atletika. Holky asi tolik zájmů nemaj.

Pavel: Nebo jsou prostě blbější... (smích)

To napíšu do titulku...

Petr: Jasně. Takhle se to dělá. Napsat do titulku nějakou sexy kravinu, aby si časák někdo koupil, a co je tam napsaný, to už je vlastně jedno.

To je pravidlo? Co ještě v těch časopisech platí?

Pavel: Texty třeba často fungujou na principu bodů. Dejme tomu 5 erotickéjch jídel pro večeři při svíčkách. Nebo 12 tipů, jak ulovit nejvíce sexy řízka z vyššího ročníku. Nebo jako body rozdělený do In

Potom už to šlo
luxusně. Nechtěli
jsme na to jít nějak
hopem, takže jsme
prostě vyjeli na
skútrech k moři, kde
se houfujou
pingvini. Jsou jich
tam totální hafa,
prostě pingviní
stěna. První den
jsme mezi nima jen
tak projížděli a sem
tam nějakýho
otagovali, aby si na
nás zvykli.

Dál jsme už zkoušeli
jednodušší vzory.
S tím taky no probs,
takže to šlo na
jásavý barvy, silver
podklad a podobný
vychytávky.

cosmoboy™

rebalmaq since 2000

pitomě nechtěli pustit letadlo, co nám vezlo speciální spreje na zvířata (AnimalTagger, plnou paletu najdeš v ColorWorldu v Opavě).

A potom...

Potom už to šlo luxusně. Nechtěli jsme na to jít nějak hopem, takže jsme prostě vyjeli na skútrech k moři, kde se houfujou pingvini. Jsou jich tam totální hafa, prostě pingviní stěna. První den jsme mezi nima jen tak projížděli a sem tam nějakýho otagovali, aby si na nás zvykli.

Dál jsme už zkoušeli jednodušší vzory. S tím taky no probs, takže to šlo na jásavý barvy, silver podklad a podobný vychytávky. Nakonec jsme tu věc zmasterovali takovým způsobem, že jsme třeba dělali celý série – hejna podle ročních období nebo s motivama známých pecek od světových MCs.

pingvini

Dělals jenom tučňáky, nebo i něco dalšího?

Jako do pingvinů jsem šel fakt festovně. Udělal jsem si číslovanou řadu FireTux no1 až FireTux no38, každýho s uni-

To je normálka.
I půlka ohlasů, který
přicházejí do
Cosmoboye, jsou od
lidí, který
nepochopili, že jde
o humor. Některý se
chtějí seznámit
s celebritama, co tam
o nich píšeme, jiný
chtějí sehnat tu
hudbu. Ale nejlepší
bylo, když nás vzal
vázně Chuchma.

Co dodat...

Netartový ekokapsář

● Spojení ekologie a výtvarného umění je už dávno „in“, což dokazuje třeba rozhovor se sprejerem GJ Maccou publikovaný v internetovém časopise Cosmoboy. Na adrese www.cosmoboy.cz/show.asp?id=179 známý sprejer vypráví o své účasti na uměleckém projektu *Art/n/Nature*, který jak říká, „vymysleli lidi ze známý eco orga-

nizace greenPizz, co už roky jezďe do Antarktidy a pomalovávají tam různý kožešinový zvířata barvama, aby se pak jako nedaly použít na kožichy“. Nápad spojit ekologickou aktivitu se streetartovým uměním vyústil k pozvání špičkových evropských sprejerů na Antarktidu, aby tento barevně chudý kontinent trochu oživil. GJ Macca o akci referuje: „Podle mého ná-

zoru to byl jednoznačně plusový počín, protože pomohl hromadě lidí otestovat nový maséřinky, navzájem se líp poznat, a taky trochu protlačit streetartovou scénu na poslední kontinent, kde se zatím moc nechytala. Jediná smůla je, že lidi z greenPizz nakonec z výsledku moc happy nebyli. Zvířata sice vypadaly totálně echtovně, ale bohužel právě proto je teď všichni lověj daleko víc, páč na černým trhu jdou bestový díla masivně na dračku.“

Že by naděje na oživení trhu s uměním? Ať už posprejovaných či ne, přes tlak módních trendů se však nošení zvířatům ukradených kožichů stejně příliš neujalo. Proč, zjistíte na stránkách Greenpeace: www.greenpeace.cz/cyberakce/tuleni.shtml.

● Ropná společnost Exxon Chemical Company se zapsala v roce 1989 do historie havárií tankeru na Aljašce, kvůli které zahynuly tisíce ptáků a vodních tvorů. V roce 1998 se spojila s Mobil Chemical Company a vznikla Ex-

xonM
lečno
mick
Exxo
ván z
žící s
za ni
Ex
ekol
Stáva
Neta
Amy
spus
bový
Exxo
secre
sif fi
nMol
teorii
vštěv
politi
mapu
mafia
se ma
padě
použi
tuto f
projel
v roce
yorské
neyov
umění

Zápisník Josefa Chuchmy

Příliš dlouhé letní prázdniny

Letní prázdniny by se měly zkrátit. Dva měsíce jsou moc. Děti během nich stačí zdívočet, zlemivět, budované návyky u nich konsolidují. Navíc fakticky nejde o dva měsíce: pomalu celé září se školy a řada jiných institucí vepamatoávají z prázdnin. Pro mnohé rodiče se z července a srpna stává vyčerpávající období, v němž se nervují, kam své děti upíchnou, kde potomci „přežijí“, každý nemá babičku na venkově nebo chalupu a čas. Ty dva měsíce jsou reliktem z dob, kdy pracovní nasazení a celkové životní tempo v Česku byly úplně jiné. Také zdaleka ne v každé zemi mají takhle dlouhé, respektive takto kumulované, prázdniny. Proč stejný počet volných dní lépe nerozprostří do celého roku?

V tomhle duchu mluvil poprázdninově poníčený pražský nakladatel Viktor Stoilov, když jsem jej tento týden potkal. Návrh na zkrácení letních prázdnin prý zkusmo přednesl v jedné hospodě – přítomní otcové rodin údajně vše soubhlisili. „Rada firm v červenci a hlavně v srpnu pořádně nepracuje. V tu dobu je těžké něco zařadit, dotáhnout do konce,“ tvrdí Stoilov.

Nakladatelé bývají v létě ještě pilnější než včely – podzim je pro ně časem obchodní sklízni. Když zhoří na předvánoční trh nepřipraví na jaře a v létě, v září a v říjnu to už nezachrání. Nakladatelé však nejsou zdaleka jediní, kdo se každoročně utkává s „mrtvým“ letem. Proto Stoilovova poznámka o přetažených českých prázdninách není od věci.

● Spojení ekologie a výtvarného umění je už dávno „in“, tvrdí v časopisu Týden výtvarnice Markéta Baňková. Cituje sprejera GJ Macca, který na adrese www.cosmoboy.cz vypráví, jak odjel do Antarktidy na akci organizovanou ekologickou organizací greenPizz. Tam aktivisté pomalovávají kožešinová zvířata, aby jejich srst nemohla být použita na kožichy. Výsledek odpovídá nýlčkové kvalitě celého tohoto podniku: na černém trhu je právě o pomalované kožichy velký zájem.

Stojí za to si rozhovor s GJ Maccou na internetu přečíst celý – jsou tam opravdové „vychytanosti“, které „vysilovaná“ Baňková ve své umělecké „ekologice“ zamlčela. Například popis akce, díky níž se čes-

ký sprejer u ekologů z greenPizz kvalifikoval na Antarktidu: „Mě do toho vzali díky mé práci v londýnský zoo, kde jsem za dvě minuty, když se nekoukal hlídac, stihl ilat dvoumetrový silver tagy na dva slony a nosorožce. Sice mě natočila průmyslová kamera, takže jednoho slona sem musel zase ujmout, ale všichni na scéně to vzali jako bezprecedentní vychytanost.“ Zkusme se na moment vylít do slona či hrocha: Co bychom si v jeho kůži asi tak mysleli o lidském plemeni?

a Out. Nohy do O jsou letos in, nohy do X out.

Petr: Oni ty lidi už v bodech i myslej. Když jsme se v CosmoGIRL! ptali, co pro ně máme psát, tak nám navrhli, že třeba něco v bodech. Cokoliv. V bodech.

Vy píšete do CosmoGIRL!???

Pavel: No, už šest čísel tam máme stránku. Jednu z posledních. Aby tam jako měli něco nevážného a pro kluky.

To vám tam navrhli sami?

Petr: Jo. A museli jsme se tam přijít vyfotit. To bylo nejhorší. Tam mají takovýho zvláštního fotografa...

Pavel: On se na nás tak jako usmíval...

Petr: To je fotograf, kterej udělá homosexuála z každýho. Můžete vypadat jakkoliv, můžete bejt jakkoliv učesanej, on z vás udělá homosexuála. Ale to je fuk, stejně tam končíme.

Jak to?

Pavel: Do vánočního čísla nás už nechtěli. My jsme byli ve čtenářských průzkumech dlouhodobě nejhůř hodnocená stránka. Ony to ty holky braly vážně.

Cože???

Pavel: No. Některý nám psaly, kde jako můžou sehnat ty céděčka, na kterých je celých čtyřicet minut slyšet jenom sbíječka a tak.

Petr: To je normálka. I půlka ohlasů, který přicházejí do Cosmoboye, jsou od lidí, který nepochopili, že jde o humor. Některý se chtějí seznámit s celebritama, co tam o nich píšeme, jiný chtěj sehnat tu hudbu. Ale nejlepší bylo, když nás vzal vážně Chuchma.

Josef Chuchma z MfD?

Petr: Jo. My jsme tam vloni měli takovej jakožto rozhovor o tom, že alternativní sprejeři jezděj do Antarktidy a sprejují tam zvířátka, aby se nezabýjely kvůli kože-

Cosmoboy™

rebalmač since 2000

kátním ohnivým layoutem a písmenama, co ve tmě svítěj. Bylo to vyhodnocený jako třetí nejlepší počín projektu.

Dělal jsem trochu i tuleně. Zase nejdřív tagy a jednoduchý vzory, pak i extended vymaštěnosti. Tejdén jsme dělali na stádu tuleňů s logama sponzorů – to bylo hlavně pro novináře do tiskovejch zpráv. Nemám komerci rád, ale když přispěli na dobrou věc, dokážu to překousnout.

liska

Na jaký svoje dílko jsi nejvíc pyšnej?

Jednoznačně na ledního medvěda. Udělal jsem na něj dokonale anatomicky přesnej obraz jeho vnitřností, takže vypadá, jako by byl naruby. Mega cool. Musel jsem kuli tomu tři dny studovat plánky, abych zjistil, jak takovej medvěd uvnitř vypadá, ale rozhodně to stálo za to.

Ale lední medvědi v Antarktidě přece nežijou...

Nežijou. Byl přivezenej ze Severního pólu. Zaplatili to Po-
oň&Coni výměnou za exkluzivní práva na použití toho medvěda ve svý nový kampani.

Cosmoboy™

rebalmař since 2000

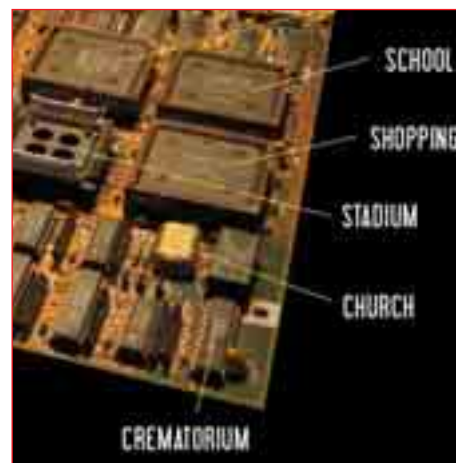
tulen

Byls se svou účastí spokojenej? Zkusíš to příští rok znovu?

Podle mýho názoru to byl jednoznačně plusovej počín, protože pomohl hromadě lidí otestovat nový maséřinky, navzájem se líp poznat, a taky trochu protlačit scénu na poslední kontinent, kde se zatím moc nechytala.

Jediná smůla je, že lidi z greenPizz nakonec z výsledku moc happy nebyli. Zvířata sice vypadaly totálně echtovně, ale bohužel právě proto je teď všichni lověj daleko víc, páč na černym trhu jdou bestový díla masivně na dračku. Zrovna nedávno jsem slyšel, že za vycpanýho FireTux no23 nějaký maník zaplatil v Irkutsku 420k\$. Takže další ročník asi už nebude :(

<http://www.cosmoboy.cz/show.asp?id=179>

Z tvorby Pavla Fukse

...navrhnul jsem pár triček a tak, ale jinak spolu taky děláme portál Inkvizice.org. Petr to teď vylepšuje jako seminárku na matfyzu, psal už o tom i Čermák v Reflexu, je to docela pěkný. Je stránka, na který můžete kohokoliv udat za jakékoliv hřích a navrhnout mu trest a kdokoliv se k tomu může vyjádřit a hlasovat pro nebo proti...

šinám. A že trh si samozřejmě vyžádal svoje a ty posprejovaný kožichy jsou teď mnohem žádanější než ty normální. No a Markéta Baňková to jako legraci převzala do Týdne a otiskla u toho i fotku, kterou jsme udělali ve Photoshopu. A jedenáctýho září vyšel v MfD Zápisník Josefa Chuchmy, kterej sepsul Baňkovou, že propaguje takovou špatnost, a citoval z našeho článku to, že ten sprejer trénoval v londýnský ZOO a ilegálně potagoval dva slony a jednoho nosorožce. Zakončil to patetickou otázkou, co si asi ty chudáci zvířata musely myslet, když byly najednou stříbrný. To bylo fakt dobrý.

To je docela úspěch. A děláte kromě Cosmoboye ještě něco takhle proslulýho?

Pavel: Já studuju grafickej design, navrhnu jsem pár triček a tak, ale jinak spolu taky děláme portál Inkvizice.org. Petr to teď vylepšuje jako seminárku na matfyzu, psal už o tom i Čermák v Reflexu, je to docela pěkný. Je stránka, na který můžete kohokoliv udat za jakýkoliv hřích a navrhnout mu trest a kdokoliv se k tomu může vyjádřit a hlasovat pro nebo proti...

Aha, tak to by bylo na další rozhovor. Tak zatím díky za tenhle.

připravili
Štefan Švec
a **Martin Jaroš**

Cosmoboy™
rebelmag since 2000

Restaurant wizard

Čau nazdar!

Určitě si ti už čtyřicetkrát stalo, že jsi šel s rošťou na drink, objednal si svůj oblíbenej Sedum Up, chvílku cucal, pak jste si připili a ona naprosto uraženě s brekem odešla. Kde byla the fuck chyba? Následující návod ti vysvětlí, jaký signoše můžeš fér vysílat svý koci pomocí drinků. Nikdy se ti nestane, že jí pohybem svýho glass málo fér vyfuckuješ.

Celá věc začíná už enterem v podnik. Stolička u baru je naprosto out taboo, pokud teda nechceš koci vmést do tváře, že jí máš za lehký řezivo. Actual__top je sedátko babky u záchodu, následovaný velejemnou klubovkou u vchodu do kuchyně. Tam vládneš nejen atmosférou, ale i všudypřítomnou nohou v klíně pod stolem. Na číšníka volá jen ta největší soc-ka. Pokus ti nepřijde sám přisunout židli, zjednej si respekt vytažením lehkého minometu Sandor nebo alespoň prásknutím bitche z kombinace lidský a žraločí kůže (Mnago, 19.970 Kč). Když ti masér v motýlku olizuje slabiny, je čas si objednat první drink.

Musíš se vyvarovat všech jednoduchejch receptů, protože to myšiče naznačí, že s ní chceš sbydlit jen jednu noc a pak táhnout dál. Pár drinků, který teď letěj na Západě, paštičku zaručeně přivedou ke 3 vrcholům dřív, než stačí říct „Přibere i moje sestry/dvojčata?“.

Slza Karla Zicha

(2 cl Baileys, 1cl IceTea, 1cl rýže Basmati, šlehačka, celer na dozdobení)

Více na

<http://www.cosmoboy.cz/show.asp?id=183>

Z literárního archivu

ČÍSLO 2, 1. ÚNORA 1908, ROČ. VIII.

Není nic staršího než včerejší noviny. Tuhle otřepanou frází se v našem literárním archivu pokoušíme trochu rozrušit. Třeba i ve stoletých novinách a časopisech najdeme něco živého. A nemusí to být zrovna anekdota: „Jak dopadla včerejší premiéra? Nestalo se nic nikomu ke konci?“ – „Ne! Obecenstvo volalo autora, ale on nepřišel.“

Sáhli jsme tedy po Vydrových besedách. Vlastně to byl firemní časopis, jaký dnes mají velké korporace; měsíčník Vydrovy továrny, který na svou dobu velmi úspěšně a hlavně genderově rovnoprávně redigovala Miloslava Sísová. Vydra – obchod poživatinami. Vydrova káva – chutná skvěle! A Vydra k tomu všemu

Jako matka i Katynka byla s celým světem zadobře. Ale nejvřelejší přátelství věnovala Netty Procházkové. Všem na podiv, neboť povahy obou dívek byly rozdílny jako oheň a voda. Netty byla prudká jako střelný prach a k tomu nehezká. Jen vlasy měla pěkné, rusé, kudrnaté.

Blahoslavení tiší

Emil Tréval

ještě přidával měsíčník plný hádanek, povídek, říkadel, anekdot, právního, lékařského i chemického rádce, listárnu, dětský koutek a tabuli cti, kam vyvěšoval jména svých mecenášů a podporovatelů. Bylo to, jako by dnes třeba Albert, Billa nebo Tesco vydávaly časopis, kde by nepropagovaly ani tak své zboží, ale k příjemnému nákupu by vám ještě přidaly kvíz a povídku od Petra Šabacha či Magdaleny Wagnerové. Nepřidají. A tak vám my posíláme další z povídek z Vydrových besed.

Paní Rumplíková, vdova po nadlesním v Sebranicích, byla dušinkou venkonce mírnou, tichou. Lékárník Čáp, bručivý starý mládenec, říkal, že je nevyčísitelnou optimistkou. Ale vědělo se, odkud vítr věje. Nabídl jí ruku a dostal košem. Že prý na nebožtíka nemůže zapomenout, děkovala paní Rumplíková. „Pro tu jeho dobrotu,“ dodal jedovatě Čáp. Bylo známo, že prchlivý nadlesní svou ženu bil. Ale na smrtelné posteli jí přede všemi děkoval. Faktem bylo, že naříkal-li někdo v přítomnosti paní Rumplíkové na špatnost a faleš lidí, paní Rumplíková se napadené společnosti lidské ujala. Heslem jejím bylo, že trpělivostí, dobrotou se mnohem více porídí, než hartusením a podezříváním, že člověk tichý bývá správněji obsloužen, více vážen než vzteklivec. Paní Rumplíková byla s celým světem zadobře a žila s jedinou dcerou Katynkou tiše a spokojeně. Katynka byla černovlasé, hezounké poupě v slibném věku osmnácti let. Povahou byla zcela po matce. Věno měla zajištěné, byla dobrou partií.

Jako matka i Katynka byla s celým světem zadobře. Ale nejvřelejší přátelství věnovala Netty Procházkové. Všem na podiv, neboť povahy obou dívek byly rozdílny jako

Když Katynka na
procházce nebyla,
provázíval slečnu
Netty a když ta
stonala, slečnu Katy.
Byli špatní lidé, kteří
se smáli, že
Moravánek nemůže
se rozkývat ani pro
jednu ani pro
druhou, snad že by si
nejradši vzal obě. Ale
dívky věděly dobře,
že Katy je vyvolenou
jeho, s ní bavíval se
mile a jemně, kdežto
Netty ho prudkostí
svou nejednou
urazila.

oheň a voda. Netty byla prudká jako střelný prach a k tomu nehezká. Jen vlasy měla pěkné, rusé, kudrnaté.

Když dcerušky se milovaly, sblížily se i matky. Paní Rumplíková často paní Procházkové vypomáhala v nesnázích radou i skutkem. A pomoci bylo věru třeba v rodině čtyř dcer a dvou hochů, obou na studiích. Čtyři dcery a dva studenti! To aby táta měl bankál! Na procházkách družil se k oběma přítelkyním finanční koncipista Zlámal, flegmatický Moravan. Dvořil se rozhodně slečně Katy, ač při tom dbal až úzkostlivě bon tonu. Květiny rozdělával vždy na dva díly, v zábavách tančil s oběma stejný počet kol. Když Katynka na procházce nebyla, provázíval slečnu Netty, a když ta stonala, slečnu Katy. Byli špatní lidé, kteří se smáli, že Moravánek nemůže se rozkývat ani pro jednu ani pro druhou, snad že by si nejradši vzal obě. Ale dívky věděly dobře, že Katy je vyvolenou jeho, s ní bavíval se mile a jemně, kdežto Netty ho prudkostí svou nejednou urazila.

„Ty, Katy,“ vzkypěla jednou Netty, když šly samy, „kdybych já byla na tvém místě, netrpěla bych sokyni.“

Katy ihned pochopila a začervenala se jako růže. „Ale vždyť jsi má přítelkyně.“

Netty hodila hlavou a zasmála se. „Víš, Katy, tvá důvěra je vlastně urážkou. Jako bych ti ani nemohla být nebezpečnou.“

„Ale Netty!“ sepjala Katy ruce a slzy zarosily jí očka.

„A abys věděla, Katy, ode dneška s tebou nechodím.“ Odešla rychle od Katy, ale druhého dne přišla zase, jakoby nic. Taková byla Netty.

Masopust schyloval se ku konci, ještě akademický ples a bude po slávě. Katy Rumplíková se chystala na ples, Netty nikoli. Byla už dvakrát a na třetí plesovou toaletu nebylo pomyšlení. A starou, přeshívanou by Netty za nic nevzala.

„Uvidíš,“ ubezpečovala Netty přítelkyni, „že to se Zlámalem na tomto plesu praskne.“

I Katynka věřila, že to tentokrát praskne. Ne nadarmo tiskl jí pan koncipista při loučení v posledních dnech významně ruku, jako by jí něco napovídal. Bála se toho a toužila po tom zároveň. U mistra Bábka zamluvila paní Rumplíková Katynce šaty. Bledě žluté, rozkošné. Doma také dámy nelenily, takže Katynka zanedbala i obvyklé procházky. Přenechávala zatím svého koncipistu přítelkyni Netty.

Kýžený večer nadešel. Předevčírem ráno zkusila Katynka u Bábka šaty. Jen život přešít a budou krásné jako obláček. Z večera měly dámy vše připraveno, frisury, květiny, střevíčky, rukavice, vějíře, entrés – teď ještě šaty. „Což kdyby mistr zapomněl!“ lekala se Katynka.

„Víš, že se vším přichází na poslední chvíli,“ konejšila máti.

Minula hodina, mistra nikde. Katy již prudce naříkala.

„Snad bys neplakala?“ zakazovala matka. „To tak, červené oči na ples!“

„Jistě, že Bábek zapomněl,“ posteskla si Katy.

„Nepodezřívaj lidi! Dal mi čestné slovo, platíme mu vždy řádně, proč by nám to dělal? Čekej jen a dočkáš se.“

Ty ho proháněly! A tak ty jejich šaty nemohly být. My víme, oni platějí hned a Procházkovy ne, ale ten rámus a hněv Procházkových by nám nestál za to. Můj byl nešťastnej, ale jářku: Bud' zticha starej, paní obrfořtka nám to odpustí – ona je dobračka!

Zase míjel čas, táhlo na osmou. Nyní dolekala se i důvěřivá máti. Vyslala služku Andu k mistrovi, co je se šaty z hotelu U Kohouta ozývaly se již takty přede hry, když se Andy vrátila se zprávou, že mistr Bábek odešel již v pět hodin ke staviteli Procházkovi s plesovými šaty pro slečnu Netty. Že se přece rozhodla jít na ples. A že šaty pro slečnu Katy jsou snad již zde – aby milostivá odpustila, ale ona že o ničem neví. Samé podobné výmluvy pletla Anda.

Paní Rumplíkovou neopustil ani v této chvíli klid. Kdyby neměla na sobě těžké hedvábné šaty, sama by k mistrovi zašla. Kdož ví, co Anda spletla. Bude v tom asi nedorozumění.

Andě bylo znovu jít k mistrovi s přisným napomenutím, by se bez šatů nevracela. Kol desáté vrátila se Anda – s prázdnou. Že prý u Bábků mají dům zavřený, u stavitelů taky a mitra Bábka že hledala po všech hospodách marně. Nyní vypukly matka i dcera v pláč a Anda s nimi. Co jim to ten Bábek vyvedl! A proč?

Smutně se svlékaly matka i dcera a ukládaly k spánku. Nezamhouřily však po celou noc oka.

Z rána vypravila se paní Rumplíková sama do trhu, aby mohla zajít k věrolomnému mistru pro vysvětlení. Zastala v dílně pouze paní mistrovou a dělnice. Paní Bábková se velmi omlouvala.

„Ráčeji odpustit, milostpaní, to bylo takhle. Předevčirem – vlastně předpředevčirem, přilítly sem ty Procházkové – tátu nějak oblomily – a zrovna na mého, že musíš standopéde šít šaty Nettynce. Můj jim na to: že to už není možno, ale ony že musí, sic

že mu něco vyvedou. A ony by vyvedly, já je znám, a proto řku: Starej, snad to zmůžeš – dej se do toho – nasadiš noc. Nebylo by to poprvé. Můj – jako že dal slovo paní obrfořtové, ale já mu řekla: Paní obrfořtka je dobračka – ona ti to odpustí, ona má náhled. Můj si tedy dal říci, přijal dílo a už ho měly, jako ty Procházkové. To jim bylo nakazování, opravování, ani se od nás nehnuly – mého a dvě dělnice zaměstnaly samy, na nic jiného nesměl sáhnout. Dvakrát, povázejí dvakrát musel celé šaty Nettynce přešít – byl z toho celej smrtelnej a v uších mu znělo jako ve zvonici. Ty ho proháněly! A tak ty jejich šaty nemohly být. My víme, oni platějí hned a Procházkovy ne, ale ten rámus a hněv Procházkových by nám nestál za to. Můj byl nešťastnej, ale jářku: Bud' zticha starej, paní obrfořtka nám to odpustí – ona je dobračka!“

Poprvé znělo paní Rumplíkové slovo dobračka jaksi opovržlivě. Lítostí nemohla ani promluvit a poroučela se.

Na trhu setkala se s paní Procházkovou.

„Kdepak slečna Katynka včera byla?“ divila se paní stavitelová farizejsky. A nečekajíc odpovědi, jak báječně krásně dopadl ten ples: „A víte, paní nadlesní, že Netty ztratíme?“

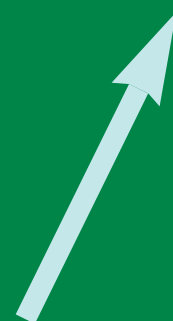
„Jak to?“

„Pomyslete si, jak nás překvapila. Včera na plesu se zasnoubila – s koncipistou Zlámalem. Je to Hanačisko, co?“

„Gratuluji,“ řekla paní nadlesní a zaťavši rty, chvátila domů.

připravil
Martin Groman

LITERATURISTICKÝ PRŮVODCE ŠTĚPÁNA KUČERY

Míša Valášková má ráda perník, pivo Pernštejn, hokej, koňské dostihy a semtex; Míša je z Pardubic. V Praze studuje Literární akademii. Dobrá adresa přináší ve světové premiéře ukázkou z její připravované knížky Alergie – je to příběh o nedostatku komunikace, lidské osamělosti a svlékání podprsenek.

M I C H A Š K E L A V Á V A L Ā Š K O V Á

Rychle se začala svlíkat a věci házet na školní židli – co kdyby už ji volali, nechtěla, aby se na ni čekalo – moc toho na sobě stejně neměla, protože byl duben a poměrně teplo. Nejdřív si sundala svetřík a potom tričko, s tím byla okamžitě vypořádaná, a nakonec zvažněla. Nebyla s to si zaboha vzpomenout, jestli se svlíkáva i podprsenka! Chtěla si pomoci vzpomínkami z dětství, protože tehdy na rentgeny chodila často, jenže to nic neřešilo, jelikož tehdy byla tak malá, že podprsenky stejně nenosila. V jejím usilovném hloubání ji za chvíli vyrušil zvuk vedlejších dveří a slova: „Tak si pojdte dál,“ a pochopila, že sice ještě nevolají ji, ale že by měla přemýšlet o něčem rychleji. Musí na to nějak přijít – tak, jedná se přeci o rentgen plic, takže bych asi měla být svlíklá úplně, jestli se nepletu, a tak to bejvá i ve filmech, ne?, říkala si jednu chvíli, ale pak se zase oprávil – no ale rentgenový paprsky by měly snad projít i prádlem, nebo ne?, přece se kvůli něčemu takovému nemusím svlíkat úplně. Co když budu nahá, voni votevřou, uviděj mě a řeknou: „Ale to nebylo nutné,“ a ona se bude stydět, že to nevěděla a že se tu tak produkuje naprosto zbytečně. Ještě chvíli proto zůstala, jak byla, a už slyšela, že se paní z vedlejší kabiny opět strojí. Trvalo jí to dlouho, a protože pro Lindu si nikdo nepřicházel, opět začla dumat a tentokrát

se rozhodla jinak – že se přece jen jedná o rentgen, že si to snad pamatuje správně a měla by být nahá. Podprsenku si sundala. Aspoň bude na snímku všechno zřetelné, zdůvodnila si to.

Teď měla přijít rentgenová sestra, ale neudělala to, ve vedlejší kabině se mezitím pomalu vysvlékl kdosi jiný a byla mu dána přednost: „Tak pojdte, pane Lehár.“ Lindu to pozlobilo, dyť sem teďka měla být já, a zároveň si připadala příliš naze, jak tam stála se zkříženýma rukama, aby se aspoň trochu kryla, a opět v ní zvítězilo „Ale to nebylo nutné.“ Prádlo si znovu oblíkla, rozhodně je jednodušší ho případně svlíct, než voblíct, a čekala dál.

Konečně se pan Lehár vrátil ke svým věcem a Linda netrpělivě vyhlížela nějakou akci, jenže se vůbec nic nedělo. Vedle už se zase ozývalo šustění, ale sestra si pro Lindu nepřicházela. To je v prdeli, já se tu snad fakt poseru, nadávala si pro sebe. A to doslova – zmohla se i na vtípek a trochu se mu usmála, ale jinak zůstala vážná. A co když neví, že sem tu, polekala se, nebo co když berou jen z té první kabiny? Zkusila zakašlat, aby na sebe upozornila, ale nepomohlo to, z místnosti se nic nezozývalo. Čekala dál, bylo už po deváté a Linda si po dlouhém duševním boji znovu prádlo svlíkla a znovu oblíkla, než se dveře otevřely – jenže ty na druhé straně. Kdosi chtěl dovnitř a Linda se zapo-

mněla zamknout! Ještěže není nahá! Stará paní se jí omluvila a Linda rychle otočila klíčem. Teď se na sebe opravdu zlobila – vždyť jí mohli ukradnout věci! Nervozitou se jí chtělo na záchod ještě víc, já se fakt poseru, no ale aspoň už vím, že i do týdle kabiny se chodí, uklidňovala se. Potom se už konečně objevila sestra. Podívala se chvatně na Lindu, vyhrkla: „Podprsenku taky,“ a Linda zčervenala jako paprika, tak vida, už je to jasný, a omluvila se: „Aha.“ Napravila honem chybu a šla celá nesvá k přístroji, na který jí žena ukázala. Sestra pochopila, že se tu dívka nevyzná, a srovnala si ji: „Bradu sem, tak, ramena dolů, dolů, ještě a teď nedýchat.“ Vůbec to netrvalo, kvůli něčemu takovému sem tak dlouho čekala!, zlobila se Linda, ale byla ráda, že už má tuhle proceduru za sebou. „Počkáte si na chodbě na snímek,“ řekla jí ještě sestra a dívka se ulehčeně spěchala obléct, na šaty se vyloženě těšila, a zatímco se do nich soukala, do její kabiny se už zase kdosi dobýval.

Jakmile vyšla ven, vklouzl na její místo další šedivý pán. Věděla, že teď odsud na záchod odejít nemůže, musí počkat. Bála se totiž, že by předání mohla prošvihnout a že by ji potom sháněli a říkali by: „Tak kde je ta paní Vašinová? Řekli jsme jí, aby tu počkala, a ona si někde lítá, to jsou dneska lidi,“ protože by je nezajímalo, že je ještě slečna a že se jí chce.

Strž (velký recenzní prostředek)

Cibely duní

Tak – teď budu psát o hvězdě, která má svůj vlastní kastlík v té velké almaře všech stylů. Já ho moc nemusím, ale respektuji. Narodil se 8. 1. 1947 v Brixtonu, na jihu Londýna jako David Robert Jones, hraje na kytaru a na klávesové nástroje a je to jeden z mála lidí určujících styl a módu – nejen v hudbě. Je to superhvězda. Je to **David Bowie**. Poprvé jsem ho zaznamenal v jeho asexuálním období, kdy si hrál na jakousi nepohlavní figuru (dnes viz třeba *Marilyn Manson*). Pak samozřejmě v čase gliteru a *Párplů*, *Slejdů* a *Uriášů*, kdy se hrály skladby ze *Ziggy Stardusta*. V době výjezdů do Budapešti jsem zakoupil těžké, asfaltové, indické vydání alba *Station To Station*, pak *Heroes*, v r. 1980 album *Scary Monsters*, u nás v Supraphonu vydané *Let's Dance* (jaká a komu to musela být úlitba?). Výtečný návrat *Hours...* (1999) nebo k 30. výročí remastrovaný 2CD *Ziggy Stardust* (2002). A mezitím život v USA (dokonce nepochopitelná spolupráce s *J. Lennonem*), práce v Berlíně – new wave je ideální Bowi-eho „prostor“, věci s *B. Enem*; dost filmových rolí, divadlo, televize, společnost, změna image, budování „pomníku Bowie“ (jenž byl dokonán tím, že na burze je možno koupit umělcovy akcie...). Co ještě bude? S tímhle chlapíkem asi není život jednoduchý, o tom svědčí tu a tam utroušená poznámka nějaké jiné hvězdy v pamětech. Ale kde jsou oni a kde je Bowie? On není rozvědčíkem hluboko v týlu, on je naopak tím, který vždy přesně včas pochopí, že nastal

čas na nový krok. On strhává ten hlavní proud. Ikona. Korouhev. Bezcitná bestie... V 90. letech se objevuje mnoho reedic i výběrů singlových nahrávek, které vznikly před r. 1967. CD *David Bowie. London Boy* obsahuje 18 skladeb z let 1966–1967. Bowie hrál v letech 1964–1965 v několika neúspěšných kapelách (přestože nahrály SP desky), studoval umění na Bromley Technical High School. S poslední kapelou (*Lower Third*) nahrává první úspěšnější nahrávku (*Can't Help Thinking About Me*), kvůli stejnému jménu člena skupiny *The Monkees* přijímá jméno Bowie (nahrávka je tedy uváděna pod jménem *David Bowie & The Lower Third*). Na začátku r. 1966 už vydává sólo nahrávky pro label Deram (Decca). A to je cesta k prvnímu LP. I když celá řada Bowieho desek nepatří k tomu nejlepšímu, tak tento raný výběr stojí za to mít doma. Možná je to dáno vzpomínkami na tu dobu, možná je to tím, že každá nahrávka má „atributy“ písničky, je zapamatovatelná... Je to doba, kdy skládat bylo ještě radost. Za 180 korun, na Národní...

Při mé úplně první návštěvě Západu, když v r. 1988 začal český stát pouštět své občany ven, pokud jim někdo složil valuty, jsem navštívil humna – naši drahou macechu Vídeň. Hned druhý večer v noci, ve 24.00, mě vzali známí kamsi za Marienhilfstrasse, že uvidím, co jsem ještě nikdy neviděl. Dávali film *The Rocky Horror Picture Show* a já byl jediný v sále, který nechápal vůbec nic. Nejenže jsem nic nechápal z to-

Mezi prsy...

Jo tyhle debuty... jsou jako prskavky, vyletí, oslní nadějí a zhasnou než dořveme „hurááá“. Nadějných prvotin zpravidla bývá víc než pozoruhodných spisovatelů. Prvotina Pavla Torcha ale trochu překvapí tím, že je to vůbec je prvotina – jistě mladý hrdina rád klade hlavu mezi prsy své milé, ale netropí tak, aby nám sdělil, že nějakou milou s prsy vůbec má, jak bychom od začínajícího autora možná čekali. Ono něžné počínání je u Torcha v řádu jedné z rovin příběhu o **Zvláštním významu palačinek** – příběhu o chvostících – živých plyšácích, kteří jsou metaforou lidských milostných a partnerských vztahů.

Na fakt, že *Zvláštní význam palačinek* je prvotinou, ukazuje jen mírná nesourodost? nápadů se urodilo na román, kam je ale všude do novely uskladnit. A tak se kromě chvostíků, setkáme ještě s autorovým otcem, který vnese česká i židovská traumata z dějin i politiky, nechybí prostředí zmateně se rodícího a nefungujícího veřejnoprávního rozhlasu někdy dva roky po listopadu 1989 apod. Tedy témata a roviny, která již uchopili (dlužno říci, že hlavně přesvědčivěji) jiní. Abych neblufoval, tak o stanici Vltava před Torchem románovou formou psal tamní skutečně dlouholetý redaktor Jiří Kamen. No a těch děl o srpnu 1968, exilu či holocaustu – škoda mluvit. Torch je prostě nejsilnější tam, kde bere ze sebe, ne ze svého okolí.

Krmelec

(rubrika ukradená z Tvaru.

Tvar má Kulturní krmítko
a my chceme taky krmit zvířata)

Jo tyhle debuty... sbírky, novely, povídky... nadějných prvotin zpravidla bývá víc než pozoruhodných spisovatelů. Pavel Torch prý píše volné pokračování své prvotiny. Zatím ještě oslňuje nadějí. Ještě řveme „hurááá“.

(mg)

Tedy jestli Pavel Torch není už zase Miloš Urban stejně jako v případě Maxe Unterwassera, jehož „Michaelu“ taky vydalo urbanovské Argo. Nasvědčovalo by tomu mnohé, mimo jiné chybějící informace o autorovi, obálka knížky, která se dá rozevřít v plakát, a vůbec lečjaká další „urbanovština“, na niž nás upozornil Michal Schindler.

(šš)

Krmelec

(rubrika ukradená z Tvaru.

Tvar má Kulturní krmítko

a my chceme taky krmit zvířata)

Pěkně řízná Stalinova školačka

„Sovětská školačka“ Nina Lugovská si zápisky do deníku začala psát ve třicátých letech minulého století. Svěřované informace mizí 3. ledna 1937 – krátce na to byla Lugovská zatčena a následně za odbojovou činnost svého otce odsouzena. Nina svěřovala svému deníku vlastní pocity? dojmy a nálady tolik podobné všem dívkám jejího věku. Zároveň se ale v deníku objevují zprávy o běžném životě v tehdejšímu Rusku a zejména kritika bolševismu. Ninin otec byl členem strany socialistů – revolucionářů, byl Stalinovým režimem sledován i stíhán a Nina dovedla i tuto stránku svého života zachytit. Na její deník se ale nabízí ještě jiný pohled – tři sešity, ze kterých se deník skládá, se staly součástí důkazního materiálu, který posloužil obžalobě k odsouzení Niny, její matky i dvou sester. Deník se tak paradoxně podařilo v archivu NKVD zachránit, objevit a vydat. Bohužel až po smrti autorky. Nakonec se tedy stal kromě sondy do duše dívky a studie o odporu proti stalinismu a o životě pod ním také připomínkou faktu, že žádný totalitní režim není jen dvouvrstvý (vládci a pasivní ovládaní na jedné straně a aktivní odpůrci na straně druhé); existují také bezdůvodné oběti zápasu opozice proti tyránům.

(hak)

Je to něco úplně jiného – indiánské nápěvy s bigbeatem, nejvíce mi to připomíná, světe div se, *New York* od *Lou Reed*a.

ho, co se dělo na plátně, ale já jsem nechápal ani to (a to bylo horší), co se děje v sále. Kultovní film znamená kult se vším všudy. Kino zpívalo s představiteli na plátně, vzduchem létala rýže a sáčky s vodou, lidé tancovali v uličkách... inu, imperialistické odlidštění. O pár let později mi vyprávěl známý, co zažil na podobném promítání v San Francisku. Současně s filmem vybíhali na scénu jednotlivci, kteří měli dokonale ušité kostýmy, dokonale zvládnuté pohyby, dokonale zvládnuté repliky. Když se dává tenhle film, tak je vyprodáno, protože jde o událost. Story není zas žádná těžká prozodie: novomanželé se dostanou do tajemného zámku, kde potkají Franka-N-Furtera, vědce a transvestitu, který experimentuje ve své laboratoři... Je tam trochu z *Draculy* a trochu z *Frankesteina* (autor, *Richard O'Brien*, byl od mládí fascinován horory a vědeckými filmy). Filmu však předcházelo divadelní představení (pod názvem *The Rocky Horror Show*) – poprvé se začalo hrát 19. června 1973 v Theatre Upstairs v Londýně (jakýmsi „souběžcem“ byl Bowieho *The Rise and Fall of Ziggy Stardust and the Spiders from Mars*). Pak se hrálo nepřetržitě 2358krát, představení převzala i jiná divadla po světě a nakonec (1975) vznikl film (v něm hraje třeba *Meat Loaf*) a od r. 1976 je možno mluvit o zrození kultu. A také existují různé varianty nahrávek. Ale ta prapůvodní je s *Timem Currym*, *Richardem O'Brienem*, *Little Nellem* a *Patricií Quinnovou*, obsahuje 13 skladeb (všechny

napsal O'Brien). O'Brien má na svém kontě i spolupráci na *Flash Gordon*, *Revolution* a *Dark City*, mihl se i v „game show“ *The Crystal Maze* a v r. 1995 připravil další muzikál – *Disgracefully Yours*. V r. 1999 debutoval CD *Absolute O'Brien*. Písničky ze slavného muzikálu kopírují dobu vzniku – především pop-rock, satirický glam rock, ale v jedné skladbě třeba slyším *Velvety*. Fakt dobrý. Zvláště při srovnání s českou bezzubou muzikálovou produkcí. Pochopíte, že Karel Svoboda dosáhne k Sasíkům a Durynkům, ale dál už ne. Dál už totiž začíná svět. Za 180 Kč na Národní.

A do třetice Národní za 180. O existenci **Johna Trudella** jsem neměl potuchy, nicméně ruka šáhla po CD *Johnny Damas and Me* (1994, 11 skladeb). *Trudell* se narodil v rezervaci Siouxů na hranicích Nebrasky a Jižní Dakoty. V 70. letech se angažoval v AIM (*American Indian Movement*). Začal recitovat svoji poezii a spolupracoval např. s *Jacksonem Brownem* nebo *Bonnie Rait*. Po setkání s kytaristou *Jesse Ed Davisem* vytvořil projekt jakéhosi „recitačního zpěvu“. Výjimečně dobře byla přijata jeho deska *Original A.K.A. Graffiti Man* z r. 1986. Na kontě má cca 10 alb. Koupené album produkoval *J. Brown* a zpívá na něm indiánský zpěvák *Quiltman*. Je to něco úplně jiného – indiánské nápěvy s bigbeatem, nejvíce mi to připomíná, světe div se, *New York* od *Lou Reed*a.

Jakub Šofar

...CD záznam ční vysoko nad tím, co
jsme byli dosud zvyklí na pražské
muzikálové scéně vídat a slýchat.

České bídnické cédéčko není bídne

Chtělo by se zakřičet: „Třikrát hurá!“ Čeští příznivci muzikálu Bídníci si konečně mohou koupit kompletní hudební záznam celého muzikálového představení. Třídiskový komplet se objevil na trhu krátce před Vánocemi a zhruba rok a čtvrt poté, co se Bídníci po jedenácti letech vrátili na pražskou scénu. Jistě, mohou se objevit cekem opodstatněné námitky, že je to další z nechutně vykalkulovaných „kroků Františka Janečka“, normalizačního hudebníka provozujícího dnes pod krycím jménem „Doktor“ kariéru muzikálového producenta, aby z lidí vytáhl peníze k namaštění své vlastní kapsy. Nicméně pomineme-li hlediska tržní, která nemají v recenzi co dělat, je nutné konstatovat, že jak Doktorem pro-

Živá teorie

Číst si dnes Teorii prózy Viktora Šklovského je ztráta času. Skoro všechno v ní řečené už jste slyšeli nebo četli jinde. A paradoxně právě to je důkaz nesmrtelnosti téhle klasiky literární vědy. Pokud se něčí myšlenky a pojmy (dejme tomu ozvláštnění, próza s tajemstvím či název *Jak je udělán...*) vžijí tak, že je pokládáte za samozřejmé, že je máte ve vlastním balíčku literárního vzdělání a zřejmě je tam má ji spousta ostatních, pak si sám Šklovskij nemohl přát víc. Možná by nesměle podotkl, že jde spíš o formu než o obsah jeho knihy, ale stejně by snad měl radost. Takže znovu: z Teorie prózy, kterou vydalo nakladatelství Akropolis, se nic moc nového nedovíte. Chcete-li si ale připomenout dobu, kdy spousta samozřejmostí ještě nebyla samozřejmostmi a zněla zbrusu nově, tak si tu knížku přečtěte.

(šš)

Viktor Šklovskij: *Teorie prózy*, Akropolis, Praha 2003

Krmelec

(rubrika ukradená z Tvaru.

Tvar má Kulturní krmítko
a my chceme taky krmit zvířata)

Strž (velký recenziční prostředek)

Krmelec

(rubrika ukradená z Tvaru.

Tvar má Kulturní krmítko

a my chceme taky krmit zvířata)

Šílenství a genialita

Velké téma romantismu a mimoto i teorie humoru a historie naivního umění. Jan Lukeš (jinak též Car Osten), hvězda, kterou do postmoderní zábavmilovné doby uvedl zejména Vladimír Borecký, ale nebyl ani tak úplně naivní umělec, ani šprýmař. Jan Lukeš byl psychiatr, který sám trpěl jistým druhem podivnosti, která ho ovšem dokázala vyburcovat k tomu, že vytvořil několik umělých jazyků, vymyslel své vlastní ideově-politické hnutí, tzv. paxismus, sepsal dlouhou řadu literárních děl, věnoval se vědě, a v neposlední řadě složil několik desítek skladeb od oper po jednotlivé písně. O těch vypovídá v rozsáhlém dopise *Můj život v hudbě*, který na téměř čtyřech stech (!) stranách vydalo nakladatelství Petrov právě péčí Vladimíra Boreckého. Kniha, která si svou sarkastičností nezdá s Haškovými povídkami, potěší čtenáře hudby znalé i neznalé.

Dlouho se mělo za to, že díla v dopise zmíněná jsou jen výplodem Lukešovy fantazie, ale pak se našel kufr, v němž se aspoň částečně zachovaly některé partitury... Svět je plný překvapení.

(šš)

Jan Lukeš: *Můj život v hudbě*, Petrov, Brno 2003

dukovaná show, tak její CD záznam ční vysoko nad tím, co jsme byli dosud zvyklí na pražské muzikálové scéně vídat a slýchat.

Srovnáme-li nový komplet, který vznikl sestřihem živých záznamů přímo z představení, a studiové nahrávky vybraných písní z roku 1992, kdy Bídničci navštívili Prahu poprvé, má nová verze až na pár drobných výjimek jednoznačně navrch. Příjemně potěší, že Jiří Korn je stále stejně dokonalý, Pavel Polák hlasem nezestárnul ani o rok, a Helena Vondráčková (osobní vložka: nemám ji vůbec rád, ale chca nechca to musím přiznat) dokonce svou ústřední árii Fantiny dnes přednáší lépe, protože zpívá procítěněji a od poloviny písně jen nerve jako před dvanácti lety. Mezi ony drobné výjimky, které se minule přeci jen podařily lépe, patří Valjeanova motlitba *Otče náš* (tahle píseň je prostě jako ušitá pro Karla Černocho, jehož hlas si i v takto vysoko posazeném partu uchovává při každém stupni dynamiky svou charakteristickou mužskou barvu, zatímco většina dalších zpěváků, které jsem v této árii slyšel – nejen tentokrát zaznamenaného Jana Ježka, ale i zahraniční Valjeany –, si zejména v pianu musí vypomáhat „fistulí“), dále Mariova melancholická píseň *Prázdný stůl*, kterou současný Pavel Vitek poněkud přesladil, a v neposlední řadě slavná *Píseň samotářky*, kterou po Lucii Bílé převzala Leona Machálková, bohužel i s charakteristickou interpretací a závěrečným vzlykem (navíc Machálkovou podezřívám, že „vysoké cé“ křičí chraplákem hlavně proto, že by ho ve fortissimu čistým hlasem nevyzpívala).

V prvé řadě je však nutné ocenit, že se ve všech rolích skutečně vystřídají všechny alternace. Nejlépe vychází plynulé „střídání“ Valjeanů: první část zpívá s nasazením a razancí nejmladší Valjean David Uličník, střední část poněkud usedleji a důstojněji Jan Ježek, a závěrečná část pak poměrně vhodně vyšla na Karla Černocho (viděl jsem ho v představení a mohu zodpovědně prohlásit, aniž bych to myslel nějak špatně, že mu nejlíp šlo právě umírání). U ostatních postav se alternace střídají tak nějak na přeskáčku, takže se stane, že určitá postava ve dvou sousedních písních zpívá odlišnými hlasy, což není nejšťastnější.

Výteční jsou všichni tři Javertové, především oba inženýři Josef Štágr a Tomáš Bartůněk. Daniel Hůlka, hlasově i intonačně spolehlivý, někdy nicméně bojuje s výslovností a při pozorném poslechu upoutá pozornost jeho trochu zvláštní „ř“? a zrovna v jeho árii *Tam ve hvězdách* se to lháři, tvářemi, hříchy a řády jen hemří. Mimochodem tuto árii zpíval na „starém“ CD jakýsi Jesse Webb, americký chemik, který se kvůli tomu, aby mohl hrát v českých Bídnicích, naučil česky. Dalo by se ale říct, že „ř“ jsou si na obou nahrávkách dost podobná.

Z Fantin si vedle Heleny Vondráčkové zaslouží ocenění zejména Jitka Čvančarová (i když na CD příliš prostoru nedostala – vzhledem k tomu, že Fantina umírá skoro na začátku a že ji alternují čty-

ři zpěvačky, to asi nelze nikomu vyčítat). Zato Kateřina Brožová by si mohla hysterii, s níž na smrtelném loži vykřikuje „Cosetto!“, schovat, až bude v nějakém hodně dramatickém divadle hrát třeba Lady Macbeth.

V pochvalách by bylo možné pokračovat dál: Z Mariů je výborný hlavně Pavel Polák, méně už Pavel Vitek, který má kromě zmíněné přeslazenosti navíc občas problémy s výškami. Ve vyšších polohách se naopak s jistotou a s příslušnou porcí zápalu mladých revolucionářů pohybují oba Enjolrasové, Tomáš Trapl a Robert Jícha. Celkem statečně se se svými, už autory trochu nešťastně vysoko, až operně předeepsanými sopránovými party vypořádaly obě dospělé Cosetty, Tereza Mátlová a Lucie Černíková, slušné výkony předvádějí i Époniny (Leona Machálková, Magda Malá, Markéta Sedláčková). Nelze samozřejmě zapomenout na všechny představitele hlavní padoušsko-komické dvojice manželů Thénardierových, totiž na dokonalého Jiřího Korna, na výslovností občas nestačícího Libora Židka a na příslušným způsobem uřvané dámy Hanu Křížkovou a Renatu Podlipskou. V neposlední řadě si uznání zaslouží i zpěvačky dětských rolí: Anna Vágnerová jako malá Cosette, a především skvělá Helena Kriglová jako pařížský rošťák Gavroche. Company, kvůli obvyklému „hvězdocentrismu“ složka často opomíjená, avšak v muzikálu tohoto typu naprosto klíčová, neboť by se bez ní slavné hvězdy mohly jít akorát klouzat, je již mnoha reprízami dostatečně sehraná a ostřílená a poskytuje muzikálu spolehlivou oporu. Místy se sice objeví drobná nepřesnost, avšak nad tím lze přimhouřit oči, zvláště když i pompézním sborům je vesměs dobře rozumět a někteří „bezejmenní“ členové dokážou i na miniprostůрку svým pěveckým výkonem zaujmout (předák v *Když je u konce den*, velitel pařížských vojsk varující rebely na barikádách). Solidní výkon po-

dává také orchestr, i když smyčců by mohlo být více a trubky se ve výškách sem tam kamsi ztrácejí (zejména ve *Slyšte píseň zástupů* a v repríze ve *Finále II*, kde by měly jejich fanfáry naopak nade vším čnít).

Nebyla by to však pořádná recenze, kdyby na souzeném díle nenašla aspoň něco málo, po čem by se mohla povozit. Nuže i český bídnický komplet má pár drobných vad na kráse, které ovšem vzhledem k celkově kvalitní odvedené práci zamrzí o to víc: Proč proboha hudební režisér ustříhl polovinu úvodního tónu? Proč dirigent skladbu *Příští den* žene takovým způsobem, že zejména Thénardierovi, kteří musejí odzpívat nejvíc slov, nestíhají pořádně artikulovat, a Thénardier-Židek pak „mrkne na (m)rtvý“? (A vůbec, to nemohli vybrat podařenější verzi?) Proč v téže skladbě, která je mimochodem jedním z nejlepších muzikálových mnohohlasů od dob Bernsteinova *Quintetu z West Side Story*, nejsou jednotlivé hlasy nazvučeny rovnoměrně, a Cosetta s Mariem dokonce nejsou slyšet vůbec? Proč v tak velkolepém vydání, zlatým písmem vykládaném, chybí kompletní texty (klidně i černé na bílém)? A proč, třeba jen za účelem pořízení záznamu, nebyla smyčcová sekce orchestru rozšířena o jedny až dvojice housle u každého pultu? Někdy je to totiž vyloženě slabota. Člověk čeká velké vzednutí smyčců, a vzedme se jen pár housliček.

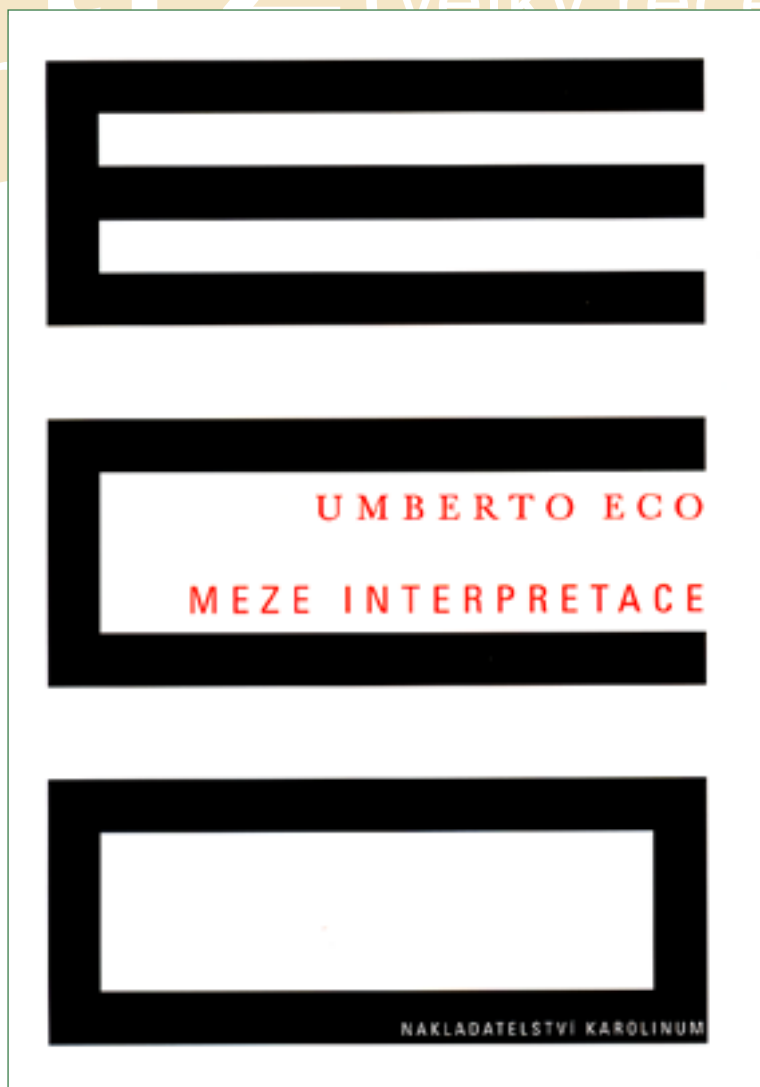
Škoda, mohli to být opravdu Superbídníci.

Jan Hanzl

Les Misérables – Bídníci, 3CD komplet, Original Prague Cast Live Recording, hudba: Claude-Michel Schönberg, české texty: Zdeněk Borovec, vydala GOJA, agentura GOTT-JANE-ČEK, ve spolupráci s CAMERON MACKINTOSH, 2004, cena 499,- Kč

V neposlední řadě si uznání zaslouží i zpěvačky dětských rolí: Anna Vágnerová jako malá Cosette, a především skvělá Helena Kriglová jako pařížský rošťák Gavroche. Company, kvůli obvyklému „hvězdocentrismu“ složka často opomíjená, avšak v muzikálu tohoto typu naprosto klíčová, neboť by se bez ní slavné hvězdy mohly jít akorát klouzat, je již mnoha reprízami dostatečně sehraná a ostřílená a poskytuje muzikálu spolehlivou oporu.

Strž (velký recenzní průřez)

Meze Umberta Eca (a Lubomíra Doležela)

Umberto Eco se stal slavným, když otevřel literární dílo mnohosti výkladů (pro milovníky termínů: pluralitě interpretací). K stáru se mu stalo to, co tolika bořitelům – rozhodl se začít stavět. Lekl se nekonečna, které mnohost interpretací přináší, a začíná mu stavět hranice z logiky, ze soudržnosti textu, z předporozumění a bůhví z čeho všeho ještě.

Aktuální soubor jeho textů, který vyšel pod názvem „Meze interpretace“ v pražském Karolinu, je dokladem

a dalším výsledkem tohoto Ecova směřování. Eco připomíná a komentuje tradici starší (od Aristotela po Derridu) a odráží se od ní k vlastnímu pojetí „mezí interpretace“ – hranic, které staví možnému výkladu literárního díla, resp. oprávněnosti takového výkladu.

Příjemné pro nás může být vědomí, že jedním z důležitých inspiračních zdrojů byl italské sémiotické superstar Lubomír Doležel, myslitel rozkročený mezi tradicí českou a americkou. Doležel, který česky vydal v roce 2003 soubor *Heterocosmica* (rovněž Karolinum) se svou verzí teorie fikčních světů, a vloni potom dvě další studie v brožurce *Identita literárního díla* (Ústav pro českou literaturu AV ČR), napsal k českému vydání *Mezi interpretace* doslov. Sám ve svých textech omezuje potenciální nekonečno možných idiosynkratických interpretací tím, co nazývá „koherencí“ textu. Text podle jeho teorie sám dokáže určit, která interpretace je oprávněná, a která ne, která je v něm ukotvena pevně a která se vznáší daleko od něj a v zásadě mu odporuje. Literární světy jsou v jeho pojetí (na rozdíl od světa „aktuálního“, „skutečného“) neúplnými světy, řada informací v nich není obsažena. Takové informace si můžeme doplnit sami, ale jen pod podmínkou, že neodporují (logicky neodporují) jinému místu textu a textu jako celku. Text je tedy podle Doležela nejspíš logicky koherentním, soudržným komplexem vzájemně provázaných složek, které společně v jakémsi budovatelském úsilí směřují ke gestu smyslu (hle hledisko strukturalistické!).

Doležel si neuvědomuje, že literární praxe dává občas teším o koherenci textu pořádně na frak (Kafka, Joyce, Borges, a ko-

Seriál Dallas můžeme interpretovat jako ideologický či manipulativní komunikát až poté, co jsme pochopili, o čem vypráví, jaké charaktery se v něm vyskytují atd.

neckonců už Bible), texty se inherentně nejen budují, ale zároveň boří a výklady, které jsou v rozporu s nimi samými, obsahují často už samy o sobě. Proč by potom byly nepřipustné podobné interpretace vnější?

Eco Doleželovu koncepci literárních, „malých“ světů přejímá a dotváří. Na rozdíl od Doležela není jeho základním ideovým východiskem logika, ale sémiotika a její (zajímavě docovaná) teorie významu. Eco počítá s čímsi, co se dá nazvat „předporozumění“. – Než se pustíme do zvláštních interpretací, dojde nám u jakéhokoliv sdělení jeho „prvotní význam“, cosí, od čeho se následně zvláštní interpretace odrážejí. Seriál Dallas můžeme interpretovat jako ideologický či manipulativní komunikát až poté, co jsme pochopili, o čem vypráví, jaké charaktery se v něm vyskytují atd. Povědomí o „prvotním“, „jasném“ významu přičítá Eco dokonce i Derridovi, který ho údajně pokládal za natolik samozřejmé, že o něm nepovažoval za nutné psát, a od nějž se, jak Eco tvrdí, „derridovci“ právě v tomto „přirozeném“ a „jasném“ bodě nezdravě odchýlili.

Je téměř legrační, že člověk, z jehož pera pochází Opera aperta, se v závěru své vědecké dráhy vrací k „přirozenosti“ a k „na první pohled jasnému“ významu textu. Činí tak samozřejmě sofistickým a moudrým způsobem, který stojí za to sledovat. Přesto se zdá, že je tento boj s anarchismem postmoderního „anything goes“ (v případě Eca) či s pluralitou recepce, k níž dochází recepční estetika (v případě Doležela), v zásadě ztracen. Cosí jako „koherence textu“ či „prvotní rozumění“ možná existuje, ale jakýkoliv popis mechanismů, jimiž by mohlo probíhat, bývá a bude okamžitě smeten ironickými paradoxy literární (i vědecké) praxe. Eco i Doležel si to částečně uvědomují – proto se také v zásadě neodvažují stavět cosí jako nové systémy a jediné, o co se pokoušejí, je stavba „hranic“ bezbřehosti, které se děsí. Zřetelně však nejsou schopni popsat, a v zásadě ani pojmenovat a definovat to, co se snaží bránit, stavby jejich hranic stojí ve vzduchoprázdnu a možné interpretace mezitím sviští vesele kolem všemi směry. Zoufalství a nedostatečnost Ecových i Doleželových (jinak pohledných) myšlenkových konstrukcí tkví v nemožnosti definovat ani to, co je samozřejmé. Nemožnosti, u jejíhož uvědomění kdysi oba zmínění myslitelé stáli

Martin Belásek

Umberto Eco: Meze interpretace, Karolinum, Praha 2004

Krmelec

(rubrika ukradená z Tvaru.

Tvar má Kulturní krmítko
a my chceme taky krmit zvířata)

Tmavočerný svět

Povídkový soubor Zdeňka Grmolce Akvárium tvoří dva oddíly. Intimní duely jsou odkazem k sedmi filosofům, kteří představují určité učení, leč zde jsou přetvořeni v ženy (Démokritu, Herakleitu, Parmenidu, Epikuru, Aristotelu, Pyrrhonu z Elidy, Plotínu). Nejde ani tak o filosofii jako takovou, jako o potkání se ženy rozumující s ženou pudovou, ovšem v jedné osobě. Povídky jsou jakýmsi hříčkami či spíše hraním si s rozhodováním, zda rozum, či (nikoli cit, leč) sex. Všechny filosofky jsou však ženy už zralé. Jak to s jejich rozhodováním bylo, když jim bylo dvacet, nám autor ani náznakem neprozradí. A jejich možní milenci jsou naopak muži mladí a jakoby použitelní jen právě k sexuální hře. Prostě pokud muž filosofující čas od času vyhledá rozptýlení v náručí krásné mladé děvy, proč by něco obdobného nemohla učinit také filosofující žena? No, každopádně jde o čtení zábavné, zvlášť pro milovníky černého humoru. A pokud je v příbězích ukryt hořce ironický povzdech, pak na něj můj rozum nedosáhl.

Tři povídky (Srab, Láska, Lauřino proroctví) z druhého oddílu Akvárium jedna na druhou vlastně navazují (při četbě od konce vznikne malý detektivní příběh). Kousíček světa postkomunistického Česka a více a méně osobní vztahy v něm. A také větší a menší deformace lidských charakterů. Rybičky v akváriu bez láskyplné péče časem pojdou. Naprosto depresivní obraz bez jakékoli naděje. Asociálnost a vnitřní prázdnota, lhostejnost a neláska. Jedinou postavou schopnou nezištného citu je dívka na vozíčku. Všichni tělesně zdraví jsou duševními mrzáky. A katarze? Tak tu nečekejte. Vhodná četba pro jedince „předmaturitního“ věku. Směřování odnikud nikam je mnoha z nich blízké. Mohou si to dovít, mají před sebou dost času, aby se z toho prázdna dostali.

(zub)

Zdeňek Grmolec, Akvárium, Intimní duely, povídky, Albert 2004

Canny

Představil mi svou manželku. Martina, krásná, štíhlá bruneta s něžnými ústy a inteligentními očima. Mám pocit, že nám stejný vkus vydržel i v dospělosti. Hned jsem mu to řekl a on i ona se na sebe usmáli. Slunce svítilo skrz břízy na zelenou, svěží travu, někde daleko se ozývalo kvokání slepic a z bílého dvojdomku hrála hudba. Vál mírný, chladivý vítr a já byl rád, že jsem tady, v Kamenici, a ne doma, ve svém zatuchlém činžovním bytě, mezi knihami a starým nábytkem.

N á v r a t d o m ů

(rituální koně,
arrrrrituální psi,
irituální kočky)

Karla jsem znal už dlouho. Chodili jsme spolu v Kamenici do školky i do školy, oba jsme se zamilovali do stejné holky a spolu jsme se poprvé opili rybízovým vínem. Když jsme se na konci osmé třídy s rodiči stěhovali do Brna, chtělo se mi brečet a mám takový pocit, že jemu asi taky. Od té doby jsem ho viděl už jen jednou. Na srazu základní školy. A to bylo před deseti lety. Když mi od něj před dvěma týdny přišlo pozvání na svatbu, okamžitě jsem začal přemýšlet o tom, koho mám vlastně čekat. Jak bude vypadat? Bude tlustý? Hubený? Plešatý, nebo mu jeho vlnitá blond hříva vydržela?

Byl stejný. Byl úplně stejný. Ani tlustý, ani hubený, vlasy mu zářily a čerstvě umyté mu spadaly na ramena jeho obleku. „Ahoj Františku.“ Přistoupil ke mně a spontánně mne objal. Přitiskl jsem ho k sobě „Ahoj Karle, jsem rád, že tě vidím.“

Představil mi svou manželku. Martina, krásná, štíhlá bruneta s něžnými ústy a inteligentními očima. Mám pocit, že nám stejný vkus vydržel i v dospělosti. Hned jsem mu to řekl a on i ona se na sebe usmáli. Slunce svítilo skrz břízy na zelenou, svěží trávu, někde daleko se ozývalo kvokání slepic a z bílého dvojdomku hrála hudba. Vál mírný, chladivý vítr a já byl rád, že jsem tady, v Kamenici, a ne doma, ve svém zatučlém činžovním bytě, mezi knihami a starým nábytkem.

Nevěstina matka všechny obcházela s chlebičky a nabízela kávu a koláčky, ne-

věsta sama se odešla převléknout do svatebních šatů. Zapálil jsem si cigaretu a rozhlédl jsem se, jestli někde neuvidím Karla, ale v tom už mi klepal na rameno. Podával mi skleničku s vodkou, druhou držel mezi ukazováčkem a prostředníčkem. S trochou závisť jsem sledoval, jak se jeho ruce ani nezachvějí, jak je jistý, jak působí mladě a svěže. Přitukli jsme si. „Tak ať vám to s Martinou vyjde.“ Usmál se. Hodili jsme do sebe vodu a v té chvíli už nevěsta v krásných svatebních šatech vyšla ze dveří.

Nasedli jsme do aut a vyrazili ke kostelu. Jel jsem svým vozem a nemusel jsem s nikým konverzovat, ani se seznamovat. Měl jsem tedy čas na přemýšlení. A na vzpomínky. Díval jsem se na ta důvěrně známá zákoutí, na naši školu, daleko menší a oprýskanější, než jsem si ji pamatoval, na maličký park, místo kina tu stála nová prodejna potravin. Připadal jsem si trochu, jako by se mi to všechno zdálo. Jako bych se ocitl v nějaké časové smyčce, z které se už nedá vrátit do normálního života, do mé kanceláře, do zaprášeného města. Jako bych tak měl zůstat navždycky. V tomhle sluncem prozářeném světě.

V kostele už na nás čekali. Pan farář byl nový. Starý pan Hnídek by už asi těžko mohl sloužit mši. Když jsme se stěhovali, bylo mu už skoro osmdesát. Nejspíš už je teď po smrti, napadlo mě.

Karel s maminkou vešli do kostela první, za nimi pak my ostatní. Zazněly varhany

a dovnitř vešel nevěstin otec s nevěstou. Klopila oči k popraskané dlažbě a usmívala se. Došli k oltáři a Martina s Karlem se postavili vedle sebe. Vitrážovými okny dovnitř zářilo slunce a šikmými paprsky protínalo vertikální sloupové gotického kostelíka. Kněz se postavil před nevěstu a ženicha, nadechl se... a spustil:

„Sešli jsme se tu, abychom společně uctili památku zesnulého Karla Dvořáka.“ V kostele to zašumělo. Kněz upřel šedivé oči nad hlavy svatebčanů a vážným hlasem pokračoval dál.

„Našeho manžela, syna a přítele zastihla smrt v jeho nejlepších letech, v rozpuku života a...“

Nevěstin otec se pohnul jako první, vyskočil na schůdky k oltáři a udeřil kněze do zad. Ten zmlkl v polovině slova a jeho výraz se okamžitě změnil. Teď se usmíval, měkce zářící šedé oči hleděly do očí nevěstiny. „Vítáme tě mezi nás, do světa Boží lásky a tímto tě křtím...“

Nevěstin otec ho znovu udeřil do zad a já s děsem sledoval, jak se knězův obličej křiví do nenávisné grimasy, jeho oči žhnou, dvě ledová jezera a křičí: „Odejdi ty dítě ďáblovu, zmiz z našeho stře... stře... odejdi ty... manžela... krmen... toto jest tělo...“ Kněz se začal kývat ze strany na stranu a trhat hlavou. Z levého koutku se mu spustil pramínek slin. „... mé me...m...m...mé..mé tě..tě..lomé...“ Za gotickými okny slunce pohaslo. Kostelík se propadl do tmy, z lavic zazníval poplašený hluk a Karel se bezradně

Nápady pro tři krále

(o životě
v životě)

o dávání a přijímání,
aneb *mít a nemít*;
a taky trochu o štěstí

*Neučím vás dávání, ale přijímání; neučím vás odříkání, ale naplnění;
neučím vás, abyste něco poskytovali, ale abyste s úsměvem na rtech po-
rozuměli.*

Chalíl Džibrán

Taky se vám stává, že pro někoho něco rádi uděláte a on se vám snaží nějak revanšovat, jen aby se necítil zavázán? A vy jste tou odplatou připraveni o radost z dávání. Zdá se, že člověk je ustrojen tak, že potřebuje víc dávat, než přijímat. Zní to podivně a neočekávaně, ale asi to tak bude. Moc lidí to bohužel neví a nedělá. A neví taky, že by měli umožnit druhým radost z dávání.

Samozřejmě: to, že si zachovala život a získala jeho lásku, bylo tím, že jich tolik znala. Ale hlavně tím, že mu dávala z toho, co měla, chytře a opatrně: po kouskách.

Vemte si třeba lásku: každý, kdo **skutečně** miluje, chce dávat víc, než přijímá. A přesně **to** tak sladce rozdírá srdce a přesně **v tom** je začátek konce. Ve vztahu většinou ženy dávají víc než muži. Snad proto, že jsou citlivější. Jenže taky krátkozraké a sobecké. Ne, nespletl jsem se: myslí jen na **svou** potřebu dávat, ne na mužovu; v podstatě na uplatnění svých citů. Muži zase brzy dávají zapomenou. Zapomenou, jak je těžšílo nosit ženě květiny, obletovat ji, získávat si ji. A proč ji taky získávat, když ona jim svou lásku dává tak jako tak a nic od nich nechce? Nakonec muž ani lásku své ženy nepřijímá, obtěžuje ho, protože sám žádou nedává. A přitom i muž potřebuje dávat a být přijímán. Koneckonců je tak i anatomicky a fyziologicky vybaven.

Jak je potřeba dávat a brát propojená, je názorně vidět na aktu. Muž si ženu bere, ale sám přitom potřebuje být přijat. Potřebuje však také, aby se mu žena dala, jinak příliš neuspěje (braní násilím je zcela jiná kapitola). Jak mnozí muži vědí, s ženským odevzdáním to není jednoduché. Jestliže muž myslí jen na sebe a ne na ženu, neumožní jí, aby se skutečně odevzdala. Muži se to musí učit; někdo víc, někdo míň. Ideálně muž umožní ženě, aby dala a dostala všechno, co může; aby prožila tolik vrcholů, kolik je v jejích silách. Ale asi jen málo mužů ví, že i oni jedině tak dosáhnou skutečného sexuálního štěstí. Mnohé ženy ani nevědí, že mohou prožít více vrcholů v jednom aktu.

A tak se často stává, že neuspokojeny jsou obě strany. Pak se ovšem snadno najde jiný muž nebo jiná žena, kteří chtějí dávat i přijímat; nebo se aspoň tak tváří. A to

všechno proto, že nerespektujeme prostý fakt, že člověk potřebuje dávat, a potřebuje, aby to od něho někdo chtěl, přijímal.

Jestliže muž zapomněl dávat, *můžete a musíte* ho k tomu přimět, ve svém i v jeho zájmu. Ale není to lehké. Musíte to udělat tak, aby si vás znovu a znovu musel získávat. Musíte své city krotit **a hlavně nedávat mu víc, než on vám**, jinak mu to znemožníte a vztah nebude fungovat. A musíte si to neustále hlídat. Vyplatí se to; jiná možnost ani není. Kdy muž pro ženu udělá všechno a dá jí všechno? Když ji chce získat nebo když má pocit, že by ji mohl ztratit.

Řeknete možná, že v lásce se nedá, nemůže a ani nesmí kalkulovat. Ale to je hluboký omyl, na který už doplatily nedohledné zástupy, zejména žen. Zajímavé je, že při navazování vztahu umí velmi dobře kalkulovat každý (raději bych napsal každá), aby si získal(a) toho, o koho stojí. Ale jen málokdo, když jde o jeho udržení. Tam už totiž nejsou věci tak jasné a přehledné. Řeknu vám důvěrně, že psát tyhle řádky je sysifovská práce. Ženy na to třeba i kývnou, jako že je to možná pravda, ale stejně nic na svém chování k mužům nezmění... Rád bych se mýlil.

Potkal jsem před časem kamarádku své ženy. Šla proti mě se svým tehdy budoucím mužem. Jeho jsem neznal. Už z dálky jsem se na ni usmíval, nadechl jsem se k pozdravu – a zase vydechl. Prošla kolem mne, jako bych byl vzduch. Jen aby si ten její probůh něco nepomyslel. Nebyla krátkozraká, viděla dobře. Přesný opak měla udělat. Zastavit se se mnou, prohodit

pár slov. Přinutit svého milého, aby si jí víc všímal.

A. de Saint Exupéry mluví o prstenu nesmírné ceny, který člověk nosí denně na prstě a jehož cenu už ani nevnímá. Ale běda, když ho někde založí. Začne bédovat a hned si jeho hodnotu uvědomí. Když ho najde, opět ho navlékne na prst – a za pár dní už o něm zase neví. *Žena je ten prsten* a musí to udělat tak, aby si muž každý den uvědomoval její cenu. Snadné je to, když je žena o dvacet let mladší. Ne-li, musí se víc snažit.

Víte, co by se bývalo stalo se Šahrazádou, přestože byla mladá a krásná, kdyby nevyprávěla své pohádky po tisíc a jednu noc králi Šahrijárovi, který měl, na co a na kterou si vzpomněl? Samozřejmě: to, že si zachovala život a získala jeho lásku, bylo tím, že jich tolik znala. Ale hlavně tím, že mu dávala z toho, co měla, chytře a opatrně: po kouskách.

Maupassant má povídku s názvem *Vyplétačka*. Byla to dívenka kočující se svou rodinou, která se živila vyplétáním židlí. Sama chudá jak kostelní myš dala jednou lékárníkovu chlapci, kterého někdo ošidil, všechny své ušetřené peníze jako náhradu: aby nebyl smutný. A pojala k němu velikou náklonnost. Pak rok co rok, když přijeli do toho městečka, nosila mu všechny své úspory. On si je bral. A ona ho milovala velikou láskou po celý svůj život a odkázala mu všechnen svůj ubohý majetek. On, zázobaný lékárník, ač se za ni styděl, si jej s jejími rozpaky vzal.

Pokud se týká lásky mužů, úspěšné jsou ženy velmi žádoucí a přitom vypočítavé, ne-

boť ony dovedou muže přinutit, aby dávali. Muži jsou kvůli nim schopni opustit své rodiny, obětovat všechnu svůj majetek i čest, jako kupříkladu Egyptán Sinuhet. Ty ženy asi nejsou šťastné; jsou schopny brát a ne podle ženské přirozenosti a potřeby dávat. Jsou citově invalidní. Možná zde je i vysvětlení pověstného dobrého srdce prostitutek: vyrovnání absence dávání ve vztahu. Aby nebyla mýlka: ony se nedávají, ale prodávají.

Já tu nechci doporučovat ženám citovou invaliditu ani manželskou či mileneckou prostituci. Ale nestojí za to se od těch nešťastnic něčemu přiučit? Neboť ony jsou schopny vyvolat velikou lásku; nebo alespoň velikou touhu. Církevní zákaz předmanželského sexu, ač původně sledoval něco naprosto jiného, a těžko pochopit, co vlastně sleduje dnes, měl něco do sebe. Činil ženy velice žádoucími; bohužel jen do svatby.

Uvažoval jsem také, proč chodí do kostela tolik starých žen a koneckonců víc žen než mužů.

Myslím, že je to hlavně proto, že mnohé chtějí dávat svou lásku, ale nikdo o ni nestojí. Jenom Kristus, a to o jakkoliv veliké množství.

V televizním pořadu Bakaláři bylo kdysi vyhlášeno téma: *Můj nejšťastnější den*. Přestože to bylo za hlubokého socialismu, kupodivu autoři prezentovaných námětů, ale i mnoha dalších dopisů se jednoznačně shodli: jejich nejšťastnějším dnem byl den, kdy pro někoho zcela cizího něco nezištně udělali, když někomu pomohli v nouzi. Člověk, jak se zdá, nejvíce ze všeho potřebuje

být prospěšný druhým, a to je věc nadmíru potěšitelná. Škoda jenom, že to tak málo lidí ví.

Když byly mé děti malé, slýchal jsem od rodičů jejich vrstevníků úvahy, jak vychovávat děti. Mají se o své věci dělit, nebo si je chránit? Svět je zlý, říkají rodiče, a tak musíme vychovat své děti k tomu, aby se naučily používat lokty, nenechaly se odbýt, ošidit, okrást, aby si uměly vydobýt svůj prospěch, své místo na slunci. Takzvaný dobrý člověk je hlupák, který každému naletí a jehož každý oškube. Tak připravují svět morálních invalidů a vlčí společnosti.

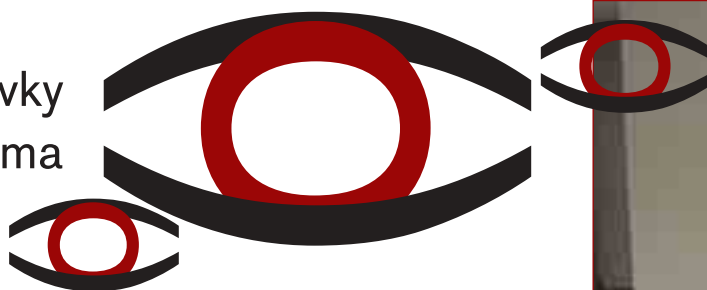
Dnes nemám pochyb: Když mé dítě nebo kdokoliv jiný z mých blízkých dá něco z toho, co má, ten obdarovaný bude bohatší, ***ale ještě víc ten, kdo něco dal***. Bohatší budou všichni. Tak jednoduché jsou to počty. To samozřejmě neplatí jen o věcech. Svě děti jsem to záměrně učil. Když mi nabídly bonbón, vždycky jsem si vzal, i když o ně nestojím. Když svým dětem budete jen dávat a nebudete od nich nic chtít, nic přijímat (nejen bonbóny), děti si na to zvyknou a budou všechno považovat za samozřejmost. Nakonec to dopadne tak, že si vezmou váš dům, vaše auto, váš důchod a vy nikdy nepochopíte ten nevděk. Vždyť jste jim vždycky všechno dali. Sami jste je to naučili.

Mám mezi svými nejbližšími několik takových, kteří jsou ochotni pro druhé, třeba i cizí, udělat opravdu hodně. Vlastně teď, když to píšu, mi dochází, že žiju mezi boháči.

Lubor Dufek

Já tu nechci
doporučovat ženám
citovou invaliditu ani
manželskou či
mileneckou
prostituci. Ale nestojí
za to se od těch
nešťastnic něčemu
přiučit? Neboť ony
jsou schopny vyvolat
velikou lásku; nebo
alespoň velikou
touhu. Církevní zákaz
předmanželského
sexu, ač původně
sledoval něco
naprosto jiného,
a těžko pochopit, co
vlastně sleduje dnes,
měl něco do sebe.
Činil ženy velice
žádoucími;
bohužel jen do
svatby.

Mohuč očima dívky
s velkýma očima

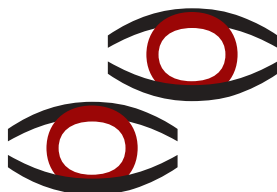

Díl 4.

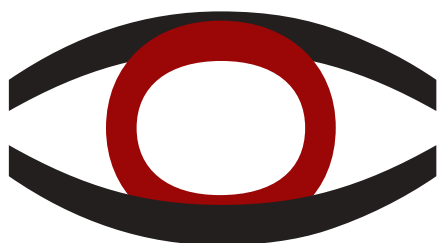

– Kuchařské experimenty v boji proti zkouškovému období

(„Rozhlasový novinář?
Děkuji, jen na moment...“)

„A jaké byly
Vánoce?!“

Tak první měsíc roku Kohouta se už překulil a odkvačil do nenávratna – a přece jsem do samého konce ledna slýchávala kolem sebe všudypřítomnou, leč společensky nutnou otázku „Tak jaké byly Vánoce?!“ Po pár dnech papouškování toho sa-

mého se pak velice snadno stalo, že poté, co jsem se s Američankou Abi poprvé po třech týdnech srazila ve dveřích a ona se začala nadechovat, mě nenapadlo nic chytřejšího než na ni vyhrknout, jaké báječné Vánoce jsem zažila, jak je mi špatně jen při pomýšlení na slovo „jídlo“ a jak ten čas mezi blízkými šíleně rychle utekl; pak mi teprve došlo, že se Abi vůbec neptala na Vánoce, ale na to, kdo byl ten cizí člověk v kuchyňce.

Tím jsem se snesla z nebeských výšin na zem a nečekaně rychle se zapojila do reality německého studijního života, který začal pomalu finišovat.

Když nezbyvá než plnit povinnosti...

Ačkoli zimní semestr tady končí v půlce února a pak následuje měsíce a půl „zkouškového“, termíny odevzdání seminárních prací roz-

houpaly nad studenty svůj Damoklův meč už v lednu. Jedním takovým předmětem byl i „rozhlas“ – k získání zápočtu z něj stačilo málo, jenom připravit rozhlasový magazín. Se vším všudy – zprávy, jingly, příspěvky, reportáže, chybět neměla ani oblíbená předpověď počasí.

Celá naše skupina se vnitřně rozdělila na dva tábory: někdo to bral jako velké „vzrůšo“ a dobrodružství (což opravdu bylo!), další z toho měli zasloužený respekt. Uvnitř druhého tábora vznikl ještě jeden malý pododdíl, který měl z natáčení noční můry a žaludeční vředy; pododdíl tvořil jeden pěšák a tím jsem byla já.

Všude chleba o dvou kůrkách - někde jenom křupavější

Nahrávací studio, ve kterém se TO mělo udát, bylo vybaveno tou nejmodernější technikou – což ani jinak nešlo vzhledem k tomu, že nesloužilo jen jako „učební pomůcka“ pro studijní účely, ale také k natáčení skutečných rozhlasových pořadů pro místní veřejnoprávní rozhlas. Možnost využít těchto prostor k natáčení studenského magazínu byla možná pouze díky profesorovi, který výuku vedl; nahrávací prostory a technika spadající pod Univerzitu Johanna Gutenberga dosahují podle slov mých kolegů asi stejné úrovně jako to, co (zatím) nabízí Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy svým studentům žurnalistiky – tedy nic moc.

Před mikrofon? A německy?!

Nikdy!

Hodiny stresu, napnutých nervů, lovení agenturních zpráv a věčného mazání desetkrát přepisovaného textu, protože „to pořád není ono!“, vystřídal pětadvacet minut nervozity, okusování nehtů a těkavých pohledů na vteřinovou ručičku obrovských hodin – protože vysílací plán byl rozkouskovaný na jednotlivé vteřiny a každá špatně načasovaná vteřina (ať ta přebývající nebo ta chybějící) svědčila o nedokonalosti „vrchního vedoucího“ odpovědného za celé vysílání. Tím byl naštěstí profesor, který po svých čtyřicetiletých zkušenostech s rozhlasem s každou vteřinou

opravdu pracovat uměl. Jakmile na nás z obřích reproduktorů zaútočil náš pořad, všem vstávaly hrůzou vlasy na hlavě a některým z nás prováděl žaludek akrobatické veletochy – to když zaslechly vlastní hlas blekotající něco v jazyce německém, nikoli mateřském. Je to opravdu celkem silný zážitek, který bych nepřála ani tomu nejúhlavnějšímu nepříteli. Ale stálo to za to; nic horšího mě na tomhle poli snad nepotká.

Stejný systém, různé výsledky

Co jsem si osobně odnesla z celého natáčecího dne, byl fakt, jak „zajímavě“ Univerzita v Mainzu funguje; většina z „mých kolegů“, kteří navštěvovali seminář, v budoucnu rozhlasového novináře dělat vůbec nechťejí. Z něčeho ale tolik potřebné

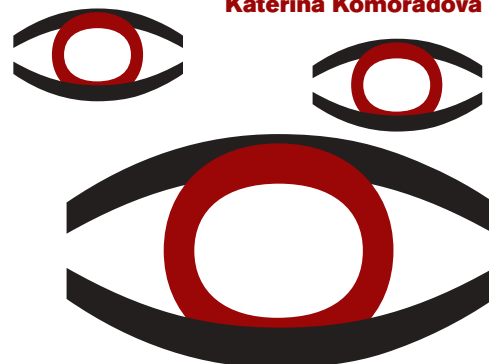

Jenom nešetřit! Bude hůř...

Kolejní život ovšem nadcházejícímu zkouškovému období plně neodpovídá, spíše naopak: jeden by řekl, že když časová tíseň nutí studenta vyždímat ze dne i tu poslední minutu využitelnou k napsání posledních stránek seminární práce, tak bude taková minuta obětována tam, kde je to nejjednodušší – například při přípravě jídla nebo v čase věnovaném osobní hygieně. Pravda, někteří zdejší studenti nemají co omezovat; špagety s kečupem moc nezjednodušíte – leda byste obětovali kečup – a hygiena některých už teď připomíná válečná léta v zákopech.

Tady to však vypadá obráceně: kolem poledne se z kuchyňky začnou ozývat tupé a pravidelné úder, jak sekáček na maso osekává ty nejvybranější části čehosi, co se po hodině a půl vaření, dušení a následného opékání na nejrůznějších druhích orientálního koření promění v pokrm jedinečné chuti a vzezření. Nebo se vám takhle k večeru stane, že poté, co výtah zastaví ve vašem patře, tak vás z něj za nos vytáhne sladká vůně meruňkového koláče, který jste naposledy jedli u svojí babičky; chybí jen horké kakao a idylka poklidného večera přijde jak vyšíat. Kdo by řekl, že po tom všem nejspíš následuje pravidelný přísun kávového nápoje, čínského čaje nebo jiných „podpůrných“ prostředků a dlouhá učivá noc skončí až nad ránem...

Kateřina Komorádová

kredity získat musí, tak se na základě ohlasu, který měl předmět v předchozích letech, jednoduše zapsali. Na tomhle způsobu získávání kreditů není nic neobvyklého; podobně to funguje na většině univerzit, které pracují s kreditním systémem. Spíše mi to přišlo nefér vůči profesorovi, který nám celý semestr odhaloval rozhlasové know-how a různé „vychytávky“, za kterými stálo pravděpodobně mnoho let zkušeností, omylů, překlepů

a následných rozhlasových průšvihů. Vytváření rozhlasového magazínu na mě působilo dojmem, že si „děti“ hrají na Indiány – za co by u nás už student za sebou zavíral dveře zvenku, se tady přešlo bez komentáře. Na druhou stranu: nic se neobešlo bez velice oblíbeného „svobodného vyjádření vlastního názoru“ – ať už na vlastní příspěvek, tak na celý magazín. Výchova na západ od České republiky se holt pozná.

Frisbee

Jednoho dne si dva chlapíci házeli s Frisbeem. Nevím, kterého dne, měsíce ani roku, ale vím, že si házeli zrovna ve chvíli, kdy paprsek kolmo tetoval své obrázky do listu violky vonné. Bylo bezvětří a violčin list ani necukl, ani se nezkřivil. Statečně nastavoval svá záda tak, aby jeho paprsku opakovaně zanesla žlutou barvu na místo, kde končí ružicový list a začíná tmavozelený oddenek. Abychom si tuto část květiny mohli představit přesněji, tak na lidském těle by to bylo zhruba nad zadečkem.

Tedy v pravé polednové bezvětří si dva chlapíci házeli s Frisbeem. Ten v pravidelné dráze létal tam a zpět a nudil se. Aby si zpestřil čas, kličkoval mezi ostatními slunečními paprsky. Na louce nebyl totiž jen tetovací paprsek, který si nechal říkat Tattoo Ray, ale i ostatní jeho bráškové a sestřičky, celá rodina paprsků.

Sám jsem nevěděl, co je z jeho vyprávění pravda a co ne. Pořád si vymýšlel, dovedl cokoliv vyprávět tak, že každý mu rád uvěřil. Mě trochu štválo, že jsem tu jeho hranici mezi fikcí a skutečností nerozeznal. Ale stejně jsem mu naslouchal jako všichni ostatní a jen mě zajímalo, jak by mohl své vyprávění doopravdy prožít on sám.

Pořád se ten červený Frisbee nudil, i když vyzkoušel spoustu věcí – během letu střídavě zavíral a otevíral oči, anebo se díval nahoru do stromů a snažil se rozeznávat jejich druhy. Ale i tak už poznal všechny větve a listy, a nic ho nepřekvapilo. Zkrátka milý Frisbee zatoužil – zatoužil cestovat a poznávat nové větve, nové stromy, nové paprsky, nové slunce...

Jak si ti dva chlapíci doházeli, nechali ho ležet v trávě a odešli. Frisbee se nadechl. Vzrušeně se nadechl a čekal. Čekal na vítr, který by ho zanesl do jiných krajů nebo če-

kal, že přijde někdo, kdo ho zvedne a hodí dál.

A tak se stávalo. Občas k němu někdo přišel a Frisbee se zas spokojeně oblékal do vzdušných kabátků anebo v letu laškoval s lístky, které se cudně vrtěly ze stromů, anebo poznával nové dětské pokoje, kam si jej děti na chvíli zanesly.

Raz se do světa podívaš, Kubásku. Raz jo.

Někdy dál ležel v trávě. Díval se nahoru, přemýšlel, kam všechna ta oblaka putují a usmíval se. Někdy se ho dlouho žádný nedotkl, což mu taky nevadilo, protože mohl odpočívat a spát. Občas do něj napršelo a pak jako miska sloužil pejskům, kteří k němu přiběhli a pili z něj. Pěkně ho to lechtalo.

A zas čekal, až se někdo zohne a hodí si. Jednou, když si to Frisbee přál ze všeho nejvíce, tak k němu kdosi přišel a hodil s ním tak silně, že letěl směrem k Antarktidě.

Plachtil. Frisbee plachtil vzduchem, liboval si a byl spokojený, protože tolik toužil poznávat.

„Spiš?“ „Ne, posluchám tě.“ Dival se sice na mě, ale spiš si představoval, co by ho tam všechno mohlo potkat. Vzpominám si, že když byl hodně malý, tož si na něj všeci doma z legrace stěžovali, že mu furt musí v posteli čist dokuď nezaspi. Když už konečně zavřel oči a zdalo se, že spi, tož odložili knižku a potichu odchazeli. „Gde deš?“ ozvalo se za nima. Kubásek čapěl na posteli a ziral. Nechtělo se mu být sam, chtěl ještě chvíli posluchat. Vratili se k němu do postele a znova se začeti. Tož asi ta touha po společném příběhu začla právě tehda...

Plachtil zmrzlou krajinou Antarktidy a žasnul nad okolním třípytí čarokrásnem, když tu naletěl přímo do čehosi vysokánského a zmrzlého až se to úplně zakymácelo. Byla to zmrzlá slunečnice, která se sem už dříve dostala s větrovým letadlem společnosti Seminek Airways. Tato společnost měla na starost rozvoz semínek všech rostlin po světě. Samozřejmě, že tato letecká společnost nelétá až na Antarktidu, ale nejbližší na Falklandy. Jak se sem to slunečnicové semínko dostalo, netuším.

„Dědo?“ „Co?“ „Gde bysi jel ty, kdybys mohl opravdu cestovat?“ „Tož asi do velkého světa. Šel bych do světa, abysem cosi poznal. Zamlada sem jezdil vlakem po Evropě, dostal sem se snadno k moři nebo do měst. Aj u nás sem toho dost viděl. Vždycky sem se někde zastavil, pozoroval, a třeba i s někým povykladal. A fčil? Tož jel bych se podívat do Jižní Ameriky. Ne kvůli indiánům, ale kvůli tomu koncu za oceanem. Musí tam být škaredo počasí, a tož by mně zajímalo, jak tam lidi žijou a co tam chovají. A potom, ze stejného důvodu bych jel na Sibiř, vidět kus te široké země. Tam bych jel!“

Frisbee ležel z té srážky celý omráčený a pošramocený. Probudilo ho až hlučné řjdní tučňáků, kteří si o kus dál cosi hráli. Spatřil, jak tam tučňáci bruslili a těsně před okrajem kry se odráželi a skákali do moře. Skoky to byly opravdu rozmanité – po hlavě, po nohou, na břucho nebo floppy přes záda. Tato populární hra se jmenovala Ice and Dive a hrála se po celé Antarktidě. Ve hře záleželo na stylu bruslení a skocích do

Daniel

Představujeme Vám (jména české poezie a prózy)

Valach od roku

1975, ze statku rodiny Honsů

v Kozích Loučkách. S bratrem Marcelem založil

klub Večerňák. Dokončil Fakultu humanitních

studií v Pardubicích. V Praze učil

západoevropský jazyk a krátce pracoval

i v reklamě. Literárně tištěn lokálně – na Moravě

v Textech a Welesu. Text je z rukopisu sbírky

Dospělé pohádky, která vyjde koncem roku.

moře, které si potom tučňáci mezi sebou porovnávali.

Frisbee se k nim chtěl přidat, nadechl se a klouzal k místu, kde tučňáci bruslili. Ale na ledu mu nešlo zastavit ani zabrzdit! Klouzal dál, pletl se tučňákům pod tlapky, omlouval se jim, vyhýbal, ale nepomohlo to. Až jeden tučňák na něj při jedné piruetě omylem dopadl a klouzal se s ním k moři. Před hranou se odrazil tak ladně, že s ním Frisbee vyletěl do vzduchu, spadl tučňákovi na hlavu, ten si jej odhlavičkoval tak, aby se Frisbee dostal pod jeho nohy, těsně nad vodou si na něj tučňák stounul a potom jen krásně brázdil ve vlnách.

Ostatní tučňáci žasli. Frajer tučňák vylezl i s Frisbeem ven z moře, smál se, vyšplhal na ledové zábradlíčko, které vedlo

k ostatním tučňákům, poskakoval po něm tak, až se rampouchy raději samy odlamovaly, radostně tančil a gestikuloval. Taký Frisbee se rozesmál celým svým tělem, až se mu zavřela frisbeeácká víčka a ostatní tučňáci se začali taky smát. Celé hodiny se všichni klouzali a dováděli.

Když se unavili, odletěl si Frisbee odpochynout na jinou kru. Když ale padal k místu, kde se rozvaloval statný mrož, bylo mu hned jasné, co přijde. Mrož se po něm ohnal tak vehementně, až se Frisbee čtyřikrát otočil kolem své ledové osy a se svým tělem do vzduchu vystřelil. Letěl tak daleko a dlouho, až mu jeho zledovatělá osička postupně roztávala – letěl do Afriky.

Tajta pohádka, Kubásku, ta je pro tebe. Něco z toho sa stalo, něco ne, ale to není důležité.

žíte. Třebas ti povím jindy, Kubásku, co se opravdu stalo. Anebo ti to aspoň řeknu jak to vim ja ...

Divam se na tebe a vim, jak je krásne mět takeho vnuka. Maš krásne zvědavé oči, maš je hněde jako snad všeci v rodině, maš tělo silne jako ja zamlada. Vim, že i cosi jinačho ze mne je v tobě. Su pyšny, že pudeš dal, gde ja se nedostal. A pudeš i jinam. Ale o tem ja nemam ani představu gde. Tož to bude už tvoja cesta, ja ti do toho mluvit nemožu, igdyž bych chtěl. Igdyž bych chtěl, abys neopakoval stejne chyby, jako sem udělal ja. A ted'ky – dobrou noc, Kubásku, a dost sily!

Těšil se a ve vzduchu skotačil. Na Antarktidě se setkal s tučňákama, a tak byl zvědavý, koho potká v Africe. Teď měl dlouhou letovou chvíli a zkoušel si ve vzduchu nové frisbeeácké vrtule a salta. Zkoušel je tak soustředěně, až občas spadl o několik vzdušných metrů níž, a potom se musel zas škrábat nahoru. Frisbee u toho vypadal legračně, protože nasednout na ten správný proud není tak snadné, že kolemlětící kormoráni se v letu zastavili a se smíchem ho sledovali. Dívali se, jak se ten červený koláček bez křídel dere proudem. Frisbee se však teď dostal do silného víru a ta nepovedená salta byla už opravdová, stálo ho to hodně sil, aby se dostal zas nahoru. Když už se tam téměř vyšplhal, dostal nečekanou ránu od tmavomodré Frisbee, která letěla opačným směrem. To už kormoráni nevydrželi a začali se řehtat tak silně, až jejich zobáky hlasitě tloukly o sebe jako když tlučes paličkami.

Rušar

A jejich křídla do větru plácala jako do bubínku.

Jediné, co jsem pro to mohl udělat, bylo rozhodnout se, ukončit práci a odejít. Zanechat všeho, na půlrok vycestovat a postupně si začít plnit své sny. Nepřišlo to najednou, dlouho jsem přemýšlel. Pokud bych to však neudělal teď, tak už nikdy jindy.

Za tohoto bubnování se dvě kulaté věci motaly kolem, vrážely do sebe a odskakovaly, jako dvě joja zavěšená na mráčku. A jejich neprůhledné nitky se zamotaly tak, že se nemohli od sebe vůbec dostat a rozpojit. Naštěstí kolem letící albatros zobákem nitky přestříhl a zas byli volní jako ptáci, volní jako Frisbeeáci.

Potom se červenému Frisbeemu stalo cosi zvláštního. Napočítal 246 vzdušných pohledů a cítil, že nechce teď letět sám, ale právě s touto tmavomodrou friisbeeáckou Blue, kterou teď měl vedle sebe. Tak rád by se s ní podělil o své příhody z Antarktidy! Tak rád by se dozvěděl co on sám nezažil, ale dovedl by si představit, kdyby pozorně naslouchal.

Zkrátka zatoužil létat ve dvou!

Blue však byla ze srážky silně otřesena. A snad i z rychlosti, možná i z předchozích dlouhých letů, a proto teď chtěla letět opatrněji. Červený Frisbee toto pochopil, nadechl se z plných frisbeeáckých plic, otočil se a letěl zády kupředu, aby alespoň na chvíli rozrážel nepříjemné vzdušné tlaky.

Letěli. Už odeznělo bubnování a ticho jim vstoupilo do frisbeeáckých uší tak plně a najednou, jako když skočíš do moře a popotíš se. Klesáš do hlubin a slyšíš ticho, klesáš níž a s každým metrem zaslechneš jiné tišší tóny – zaposloucháš se do nich a kolem vnímáš opravdové barvení ticha.

„Šak se eště stav než odjedeš,“ řekla mi a doufala, že bych mohl přijet třeba zas příští víkend. „Ty seš taký cestovatel, furt gdesi jezdiš. Cely děda. Ten když se našel, tož se sebral a odešel. Tři dni o něm nebylo ani slyšet. Potem se vrátil a jen mně oznámil, že jezdil vlakem a co navštívil. Neřikal mi všechno, ani

sem to nechtěla vědět. Tož navštívána sem na něj byla! Nepomohl nam na poli a doma museli všechno udělat děcka. Ale jak se vrátil, vždycky zas všechno zastal.“

Dovedl jsem si dědu představit, že by dokázal pravidelně opouštět svou rodinu a zas se k ní vracet. Po svých zážitcích vždy zpět ke své rodině ...

Najednou tmavomodrá Blue špitla, že nechce do Afriky, ale do Jižní Ameriky.

Frisbeeho nenapadlo ani chvíli váhat, otočil se, šlapal vzduch, aby ho to neodfouklo, podle speciálních frisbeeáckých hodinek si změřil čas a směr. Chytil Blue za ru-

ku, počkal na příhodný vítr a hop! – nasedli a už se vezli. Zpět k Jižní Americe!

Hráli si! Tolik si hráli a radovali se! Drželi za ruce, a když jednoho zezadu zašimral vánek, mrkl na druhého, ten se napřáhl a vymrštil jej po větru, ať plachtí! Tak si spolu hráli! Kolem sebe se elipsovitě točili, nebesky si rejčili, házeli nejroztodivnější letec-ká čísla, ztráceli se v oblačných pěnách a zase se nacházeli. A mile jim bylo.

Během hrátek si Frisbee vzpomněl na dovádění s tučňákama na ledovci a jen se pousmál. Chvilí byl sám a vybavoval si, co všechno s nimi zažil. Procitnul ze vzpomín-

nek a vedle sebe stále viděl Blue. Letěli na jih a těšili se na průlet Ohňovou zemí, těšili se na horské masivy Kordiller, vlhkost přímořských míst, Márquezův kouzelný svět, amazonské pralesní liány, říční delfíny, neznámé posunky Indiánů a prožití starých rituálů... Tešili se na mravenčí šum a čas městských karnevalů, těšili se na jazyk čerstvých vůní a pocitů – hablando, hablando, pasando y tomando... arriba, abajo, al centro y a dentro... por que no viajar? Por que no pasar un buen tiempo? Que te vaya bien hey chiquito! Que te vaya bien querida! Que te vaya bien cariña!

Frisbee byl rád, že letí s právě s Blue, a snažil ji pobavit. Předváděl kašpárkovské kousky ve vzduchu, vymýšlel a ukazoval různé vrtule a letadýlka. Zkrátka mu záleželo, aby ji nenudil. Blue se občas usmála, jindy zesmutněla, potom zas s ním dováděla, anebo na chvíli odletěla o kousek dál, aby ji neviděl plakat.

„Tož co ti mam říkat, všechno mně boli, ani na slunko nemožu dluho. Cítím sa taka znavena, cosi v krku mne pcha a tedky zas u srdca. V ponděli idu do Hustopeč k doktorovi, tož uvidim co mně řekne.“ Staří je nepěkná zubatá pijavice, jednou se na vás přisaje a pomalu si z vás ukusuje. Co si pamatuju, tak babičku staří kouše nejmíň dvacet let, jak si vždycky stěžovala. Bála se, že by najednou umřela, a kdo by se potom postaral o zvířata a zahradu? Sám jsem zvědavý, čeho se budu ve stáří bát já. Vzpomněl jsem si na dědu. Ten si snad nikdy na nic nestěžoval. „Jojo, to je život,“ říkával. Než se mu přihoršilo, tak ta věta zněla jinak! Z jeho hlasu bylo furt cítět, že ta radost je někde v životě ukryta, jen ji kdesi hledat, nacházet, nevzdávat to. „Jojo, to je život, tož co už fčil,“ řekl mi, když byl v nemocnici kvůli plícní embólii, pár dnů před smrtí.

Blue začala pomalu vyprávět. Vyprávěla o tom, jak dlouho letěla s jiným frisbeem. Necestovali spolu po cizích zemích, ale vzájemně si ukazovali cesty k sobě, do svých světů, aby tam objevovali to, co jiní nacházejí právě během putování. Popisovala mu

krásné chvíle i smutky, které spolu zažili. Našla v něm důvěru jako v nikom jiném a on ji zklamal. Teď letí sama, přestože by tak ráda letěla v něčí blízkosti. Ale vzpomínky ji bolí. Během svého poletování potkává spoustu kulatých talířků, kteří by s ní rádi letěli. Není si však jistá, kdo by byl ten, který by ji už nikdy nezklamal, proto raději letěla sama a odmítala doprovod. Bála se opuštění.

„Jednou ji vítr zavál tak daleko, že hledá cestu zpět k radosti, k litaní,“ pomyslel si Frisbee. Chtěl jí říct, že... ale neudělal to. Dál tiše letěli. Během cesty jim křížili trasu rackové, kteří tančili vášnivé tance, terejové, kteří se vrhali do vod, burňáčci, jejichž křik nevině ohlašoval touhy, lednácci, tak lehčí, že je vítr oddaloval, vlaštovky, které se ztrácely nad mořem... * Frisbee pořád přemýšlel, jak by Blue rád řekl, že by si přál strávit čas s někým, kdo opravdu rád lítá. Řekl by jí, že by letěl s ní, protože mu je s ním mile. „Teď přišla ta chvíle...“ pomyslel si.

Tehdy mě opravdu překvapila! A ještě se u toho krásně usmála. „Zamlada byli holubi větší samečci. Jak se před samičkou naparovali!“ Seděli jsme na lavičce na dvoře a pozorovali holuby na střeše starého domu. Pokývala hlavou a letmo se ke mně otočila. Co já o tom vím?!? Co já vím o životě, o životě ve dvou, o všech touhách a snech? Ona ví o tom víc než já! A navíc si takto krásně umí udělat legraci. Co jsem v jejích očích hledal, když tohle jsem předtím neviděl? „Babi...“ „Co?“. „Podívej se, jak tu přiletěli jinčí holubi!“ „Tito tu krouží v poslední době furt, dycky se tolko raz v hejnu zatočí a potom zmizí...“

„Víš, Blue,“ začal Frisbee a nadechl se, aby pokračoval. V tom přišla chvílka, kdy vítr najednou změnil směr až to červeného Frisbeeka odfouklo o pořádný kus dál. Když doletěl zpátky, už vynechal všechno slova a jen na ní pohlédl.

Sedíme v kuchyni. Piju holy čaj, jak babička říká čaji bez cukru, a vždycky trošku nad tím zakrouť hlavou. „Co Lenka s Dášou, babi?“ „Tož dobře. Jezdí tu pravidelně, tak raz do měsíce se ukážou.“

„Poznaš ich ešte?“ podává mi fotky snad všech dětí sestřenic. „Mala Anetka už vyrostla, šak bys ju ani nepoznal. Tu je jejich malý, cely Martin. A tu Kristynka, šikovna, že? Aj Lenka tak vypadala, když byla mala. A fčil je čím dal více pěknější.“ Brácha se ptá, co dělají ve Vizovicích, jak se tam mají a tak. Prohlížíme si fotky, babička odejde z kuchyně a za chvíli přinese ještě jednu. „Hled' gdo je to?“, „ukazuje mi fotku, na které mi mohlo být tak pět let.“ „Poznávaš se?“ v očích se jí objeví laskavý úsměv. „Tajto je moja nejoblíbenější fotka, mam ju danou ve sklence u postele, abych ju furt viděla.“

Navštívil jsem ji po několika letech. Zazvonil jsem. Brácha vešel dovnitř a pozdravil. „Babi, mame tu navštěvu,“ řekl potom. „A kdo tam je? Laďa?“ Stál jsem venku pod schodama. Přes skleněné dveře mě z verandy neviděla, ani se nešla blíž podívat. Šel jsem nahoru. „To su já, babi, Kuba.“ „Gdo? Kuba?“ nevěřícně se ještě ptala bráchy. Vešel jsem do dveří, nebyl jsem tam od doby, co se naši rozvedli. Podíval jsem se na ni. Otočila se ke mně, sevřela rty a stařecky si mě pomalu prohlédla. „Ahoj babi,“ podal jsem ji ruku. Vzala mi ji, chvíli ji držela, potom přes ní položila druhou ruku a já si všimnul, jak spoznává, že má stále svého nejmladšího vnuka. „Jaksi vyrostl! Taky pěkný ogar je z tebe,“ řekla, a i když plakala, usmála se.

Blue se podívala na něj, sklopila oči, otočila se a zavrtěla kolem své blue osičky tak, až nepatrně poodletěla. Teď byla blíž než on k Falklandům, prvním ostrovům na cestě do Jižní Ameriky.

Ale ještě zdálky spatřili jakousi zář. Viděli z pevniny tryskat hvězdy, viděli barevná souhvězdí pukat jako popcorny. Tak zvučně se vylupávaly a rozsypávaly po noční obloze! Tam v dálce to byla opravdová Ohňová země!

Dojalo je to tak, že se na sebe usmáli a nepatrně se navzájem dotkli. Naposled ?

Konec

Pozn.

* z básně Richarda Kearneyho

Obrazy

Média v poslední době odhalila jeden ze svých skrytých, avšak o to účinnějších rysů. Šlo by jej označit jako diskontinuitu mediálních obsahů. Ze zpráv o událostech světových a domácích se stávají v době moderní vizuální komunikace nespojité obrazy, stále méně reflektující proměnlivou sociální realitu. Termín „digitalizace“ tak dostává nový obsah.

Pod pojmem digitalizace si tradičně představujeme pronikání počítačů (a jejich binárního kódu) do širších a širších sfér veřejného i soukromého života. Pojem sám má ale mnohem širší význam ve smyslu duality digitální – analogový.

Analogovým záznamem skutečnosti rozumíme takový přepis, který zachovává věrnost originálu ve všech jeho škálách a odstínech. Analogový záznam je kontinuální, bez ostrých přechodů. Graficky by se dal vyjádřit jako stupně šedi. Pro ilustraci si můžeme představit záznam zvuku na magnetofonovou kazetu, což je mimochodem oblast, kde termínu analogový rozumí i laik.

Naopak záznam digitální rozčleňuje původní souvislou realitu do sice velmi drobných, ale přesto disparátních jednotek. Reprodukování záznamu pak funguje jako paradigmatický výběr z uzavřené množiny prvků (nuly nebo jedničky v případě počítačů, tečky, čárky a mezery v případě Morseovy abecedy apod.) Forma záznamu už se pak neřídí podobností k realitě,

ale konvencí. V oblasti hudebního záznamu je to vidět obzvlášť jasně, protože existuje několik vzájemně nekompatibilních způsobů digitálního záznamu zvuku.

Média digitalizující

Na princip digitalizace v tomto obecnějším smyslu přecházejí čím dál častěji masová média. Jejich popis reality (připustíme-li, že média skutečnost opravdu popisují, a ne konstruuji, jak tvrdí řada mediálních teoretiků) neodpovídá skutečnosti v celé škále barev, ale rozpadá se na vzájemně nespojité prvky bez zdůraznění jejich souvislostí.

Jako příklad můžeme uvést referování o předsilvestrovském zemětřesení a vlně tsunami v jihovýchodní Asii. Pro většinu audiovizuálních médií se katastrofa rozpadla do několika stále opakovaných obrazů: počet mrtvých (a jeho další nárůst), ztracení a nalezení Češi, záchranné práce, suma vybraná na pomoc postiženým oblastem, příběhy konkrétních lidí. Stranou zájmu prošly ve většině zpravodajských relací informace o dlouhodobějším výhledu zasažených zemí nebo o tom, že při poskytování a distribuci materiální a finanční pomoci hrály roli i geopolitické zájmy, konkrétně to, které země potřebovaly v oné oblasti posílit svůj vliv.

digitálního světa

Podobné rysy nese i referování o domácích událostech. Když budete vzpomínat na nejvýraznější ikonické obrazy Stanislava Grosse ze zpráv konce ledna, vytanou vám před očima spojení Gross a byt, Gross a Mlýn, Gross a vnitrostranické volby v ČSSD. Máte pocit, že jste díky zprávám získali hlubší vhled do domácí politiky?

Kde jsou příčiny „digitalizace“ skutečnosti? Většinou vyplývají z logiky fungování masových komunikačních institucí – médií. Například při popisování katastrofy ve vzdáleném koutě světa je „nutné“ omezit se jen na dominantní, snadno zapamatovatelné obrazy, delší živý vstup do relace zpravodaj nedostane. A to ještě mluvíme o tom lepším případě, kdy měla hlavní česká média na místě vlastní reportéry a nepřijímala unifikované zprávy světových agentur.

Na druhém místě je třeba jmenovat nevyhlášenou soutěž o modrou stuhu. Tou se před první světovou válkou označovaly lodní společnosti, jejichž škunery a později parníky dokázaly nejrychleji překonat Atlantik. I ve světě moderních médií platí podobná logika – být první. Přinést zprávu jako druhý znamená nepřinést ji vůbec. V zájmu okamžitého efektu pochopitelně nelze ztrácet čas zdoluhavým popisováním všech souvislostí a následků.

Třetím (a ne posledním) důvodem je, že mainstreamová média vehnala sama sebe do pastí objektivit. Ta se u masového tisku a tiskových agentur rozšířila v době,

kdy se ukázalo, že spíš než na přesně vymezenou skupinu čtenářů s jasným názorem bude výnosnější se zaměřit na co nejširší vrstvu spotřebitelů. A ty by mohlo odradit, kdyby titul příliš očividně stranil jednomu politickému názoru nebo pohledu na svět. Postupem doby se z objektivit a nezájatosti stala novinářská modla. Redakční elévové si nedovolí spojit dvě zprávy k sobě, aby vyplynuly na povrch jejich souvislosti, protože se bojí obvinění z „manipulativnosti“.

A v takovém prostředí se „analogový“, a tedy souvislostí plný obraz skutečnosti podává těžko.

Funkce digitální komunikace

Digitalizaci obrazu světa, jak jej média podávají, příjemci rádi podléhají. Projevuje se to mimo jiné stálým růstem zájmu o specializované informace z jednotlivých oborů namísto širších společenských témat. I celospolečenské deníky vycházejí každý den s několika listy tematických příloh, aby se digitalizovaný čtenář nemusel probírat jednou stránkou po druhé, což by jeho pohled na realitu „zanalogovalo“.

Digitální obraz světa je moderní v praxi významu toho slova – ne ve smyslu

současný, ale jako opozice k „postmoderní“. Jeden z významů postmoderny je ten, že se chce vrátit k analogovému (odstíny šedi, kontinuita) chápání světa. Digitalizace naproti tomu pokračuje v tradici specializovaných oborů 19. a 20. století.

Jaké to má společenské důsledky? Rozpad obrazu světa na paradigmatické jednotky prospívá komunikaci zaměřené pouze na získávání a předávání konkrétních informací, což je ideální například pro jednotlivé striktně oddělené obory či společenské vrstvy. V terminologii Johna Fiskeho bychom mohli mluvit o procesuálním pohledu, který vidí komunikaci jako proces, kde jde především o efektivitu a v němž se jedna strana snaží co nejvíce ovlivnit chování a/nebo myšlení strany druhé. Naproti tomu analogový obraz světa by více přispěl k sémiotickému fungování (mediální) komunikace (opět Fiske), která by více sloužila k výměně významů a lidské interakci.

Zjednodušeně řečeno: Digitální (diskontinuální, rozkouskovaný) obraz světa přispívá k tomu, že jednotlivé společenské skupiny (vymezené věkem, profesí, tím, zda bydlí na venkově či ve městě apod.) rychleji ztrácejí společný jazyk, společný diskurz pro popis svého sociálního okolí.

Do hodnocení tohoto jevu se pouštět nebudeme. Zkuste o tom ale přemýšlet, až budete příště sledovat zprávy.

Miroslav Cingl

Chlupatec Brutální ohrozilo

aneb
jak by ten
příběh
podal
dnešní
tisk

Honzy Hanzla

Osudným se málem stal včerejší den pro Karolínku Červenou (12). Nezodpovědná matka (37), podle všeho alkoholička, ji poslala gratulovat babičce (84) k narozeninám na rodinnou chalupu (26) stojící uprostřed lesa (864). Nebýt pohotového zásahu Vlastimila Myslivce (48), mohla dívka i s babičkou (dohromady 96) skončit v žaludku nebezpečného vlka (10)!

„Jako bych se znovu narodila,“ přiznala našemu deníku Karolínka jen pár hodin poté, co se po složitém operačním zákroku vynořila z útrob vlka. Nedlouho nato se podařilo z vlkova žaludku vyoperovat živou i její babičku. Její vysvobození komplikovala skutečnost, že se neustále vracela pro šátek a brýle. „Ty mělo v té době ovšem dotyčné zvíře na hlavě a na nose,“ sdělil nám zachránce obou žen Vlastimil Myslivec.

Karolínčina babička Běla Červená slavila významné životní jubileum (84). Proto si na sebe Karolínka oblékla sváteční červené šaty a červený čepeček, vyfasovala košíček s dárky (bábovkou a archivním červeným vínem (15)) a vydala se po červené značce do lesa za babičkou.

Sex!

Vraždy!

Plyšáci!

Podobrazník...

zhltl důchodkyni! zvíře nezletilou!

„Zpívala jsem si zrovna tu písničku „vždyť fůru přátel máš v zeleném údolí“, když se přede mnou objevil ten... vlk,“ třese se při vzpomínce Karolínka. Podlá nestvůra se údajně při prvním setkání chovala slušně, neohrožovala ji, kupodivu se ji téměř nepokoušela znásilnit. „Nevztáhl na mě pracku. Jenom se mě zeptal, co mám v tom košíčku a kam jdu. To jsem mu asi neměla říkat,“ přiznala Karolínka, jak se vlk dostal k babiččině adrese. Prý se hrozně bála, že ji vlk připraví o košíček, avšak zvíře se překvapivě otočilo a odpelášilo pryč.

„Měla velké štěstí,“ vyjádřil se k vlkovu chování František Dobrota, rodák z blízké vesnice a veterinář, „kdyby byl vlk hladový a antropofil, přišla by nejspíš opravdu o všechno.“

Mezitím se ovšem v lesní chalupě Běly Červené odehrávalo drama. Babička nejprve nechtěla otevřít, ale lstivý vlk se podle zdroje obeznámeného s případem vydával za kontrolu ze správy sociálního zabezpečení a stařeně pohrozil, že když neotevře, ztratí nárok na nemocenské dávky. Následkem hrozby finančního postihu nakonec žena dveře otevřela, vlk vpadl dovnitř a jedním hltém ji spolkl. Pak si nasadil její brýle a šátek, skočil do její postele a vyčkával další oběť.

„Vešla jsem tam, a babička mi přišla nějaká divná,“ líčí nám Karolínka exkluzivně poslední chvíle před sežráním. „Vzpomněla jsem si na investigativní práci reportérů z televize a zeptala se jí, proč má tak velké oči. Prý aby mě lépe viděla. Pak se mi nezdařily její uši. Ty prý má, aby mě lépe slyšela. Nakonec jsem se zeptala na zuby, protože mi přišly trochu velké a navíc špatně vyčištěné. Odpověděla, že je má, aby mě mohla lépe sníst. Než jsem se stihla tomu povedenému vtipu zasmát, byla najednou všude tma.“

Vlk podle slov nejmenované pohádky, jejíž název redakce zná, slupl na posezení i Karolínku. Vzápětí k velkému štěstí obou žen usnul a jeho chrápání přilákalo k chaloupce myslivce Vlastimila Myslivce, který byl údajně z dřívějších let zvyklý slýchat z chalupy ledacos, ale takový zvuk nikoliv.

„Výhodou bylo, že vlk už byl v limbu, takže stačilo párkrát říznout, a holky byly z nejhoršího venku,“ popisuje záchranu obou žen statečný myslivec. Pokud jde o jeho vlastní zásluhu, zůstává skromný: „Jak se zachovat v takové situaci, to ví přeci každý malé dítě.“ I nad geniálním nápadem naskládat vlkovi místo obou žen do žaludku kameny, které byly u chalupy připraveny

na přístavbu, mává exkluzivně pro náš deník rukou. „Někde jsem to četl,“ říká jen.

Vlka zanedlouho vzbudila žízeň. „Vydal se ven ke studni, a jak se naklonil, kameny ho stáhly dolů,“ sdělil nám policista, který si nepřál být jmenován, aby nevyšlo najevo, že vedle platných právních předpisů uznává i gravitační zákon. Při pádu vlk navíc podle přísně tajného policejního protokolu, který je k dispozici na internetu, údajně vykřikl: „Zatracený žlučový kameny!“

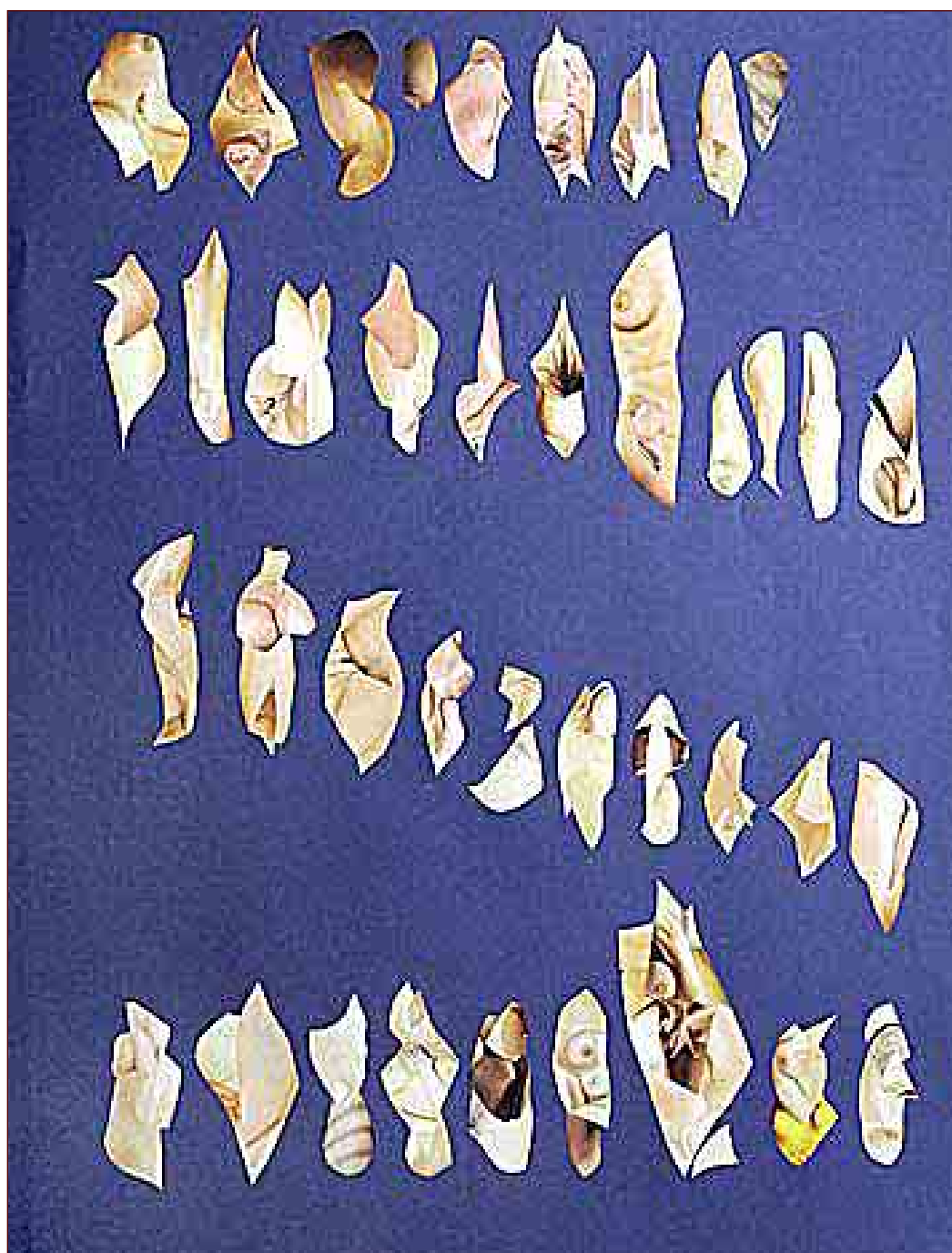
Zachránci obou žen hrozilo za šlechtěný čin trestní stíhání. Našemu deníku se podařilo získat stanovisko vyšetřovatele, který si přál zůstat v anonymitě, aby se nepřišlo na to, že případ vyšetřuje: „Takové jednání rozhodně nelze klasifikovat jako sebeobranu. Na druhou stranu úmysl spáchat vraždu by se panu Myslivcovi prokazoval těžko, takže trestní stíhání bylo zastaveno. I když jistý precedens tu je.“ Soudu se hajný Myslivec nejspíš nevyhne, protože podat žalobu kvůli týrání zvířat se chystají ochránci přírody a hnutí na ochranu práv vlků.

A co malá Karolínka? Z šoku se už pomalu zotavuje. Podle dětské psychologičky Jaroslavy Herodesové je však po tak strašném zážitku docela dobře možné, že se teď dívka bude vlků nějakou dobu bát a nebude schopna s nimi navázat normální vztah.

Jan Gabriel

(*16. 7. 1949 v Praze) byl od absolvování Střední knihovnické školy v roce 1971 zaměstnán jako knihovník. Od počátku 70. let se věnuje poezii, překládá z francouzštiny a vytváří alchymáže a koláže. Debutoval roku 1973 v brněnském ineditním sborníku Koruna, roku 1974 vydal strojopisně básnickou sbírku Pytel hudby. V 70. a 80. letech se podílel na vydávání samizdatového časopisu Doutník. Měl několik samostatných výstav u nás i v zahraničí a účastnil se řady výstav kolektivních. Své básně, literární kritiky a výtvarné práce publikuje v Analogonu, Literárních novinách, Hostu a Tvaru (zde v edici Tvary vydal roku 1994 básnickou sbírku Pro smích kapek), v zahraničí v časopisech Melog, Brumes Blondes, La Crecelle noire a Camouflage. V současné době pracuje jako redaktor Hospodářských novin. Určující setkání: s Ladislavem Novákem (1971), Pavlem Řezníčkem (1972), Alenou Nádvorníkovou (1994).

Koláže

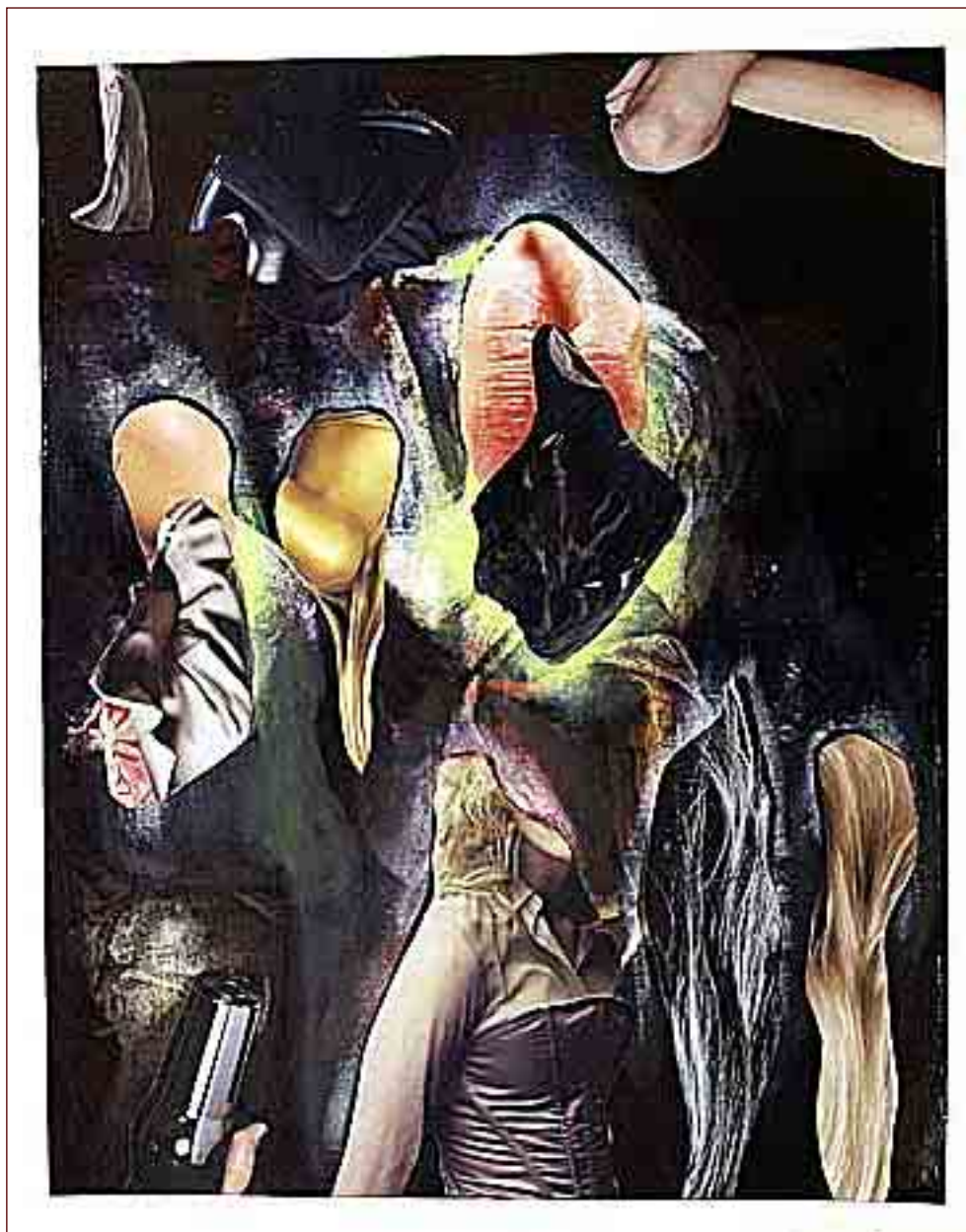
Jan Gabriel Koláže

Jan Gabriel Koláže

Jan Gabriel Koláže

Jan Gabriel Koláže

V příštím čísle (vychází 1. března 2005)

najdete:

Urbanova Hastrmana
rozebraného strukturalisticky

Urbanova Hastrmana
rozebraného ideově

Urbanova Hastrmana
rozebraného
dekonstruktivisticky

Na hledanou
příště!

Jan Gabriel
Koláž